

Volja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 26—
za en mesec . . . K 2—
za Nemčijo celoletno . . . 28—
za ostalo inozemstvo . . . 35—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 24—
za en mesec . . . K 3—
V spričo prejšnjega meseca . . . 180
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . K 7—
za Nemčijo celoletno . . . 8—
za ostalo inozemstvo . . . 12—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna poltirnata (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 30 v
za dva in večkrat . . . 25 v
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
Enostolpna poltirnata po 60 v
Izhaja vsak dan izvenredno ne deluje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vzorni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Priprave za bodočnost.

Dvorni svetnik Anton vitez pl. Vukovič, član gosposke zbornice, piše o VI. vojnem posojilu:

Ob veliki uri, v času mogočnih dogodkov na južni meji naše države, kjer stoje v pravični obrambi proti pohlepni željam našega sovražnika Italije Avstrijci vseh jezikov ramo ob ramo, se država znova obrača na svoje prebivalce s pozivom, da pomagajo pri preskrbi sredstev za nadaljevanje vojne. Krepko in odločno se branijo naše čete proti sovražniku. Danes gre resnično za vse. Brezuspешnost italijanskih navalov proti našim železnim frontam je morala odgovorne italijanske moče že pač poučiti, v kakšno nesrečo so zapeljali svoje lastno ljudstvo.

Ravno slovanski narodi na jugu, ki so z neomajno zvestobo navezani na habsburško monarhijo, najgloblje občutijo, kako velika nevarnost bi jim pretela, ako bi zdaj Italijani svojo zločinsko roko položili na naše primorske pokrajine. Kakšne posledice bi pa to moglo imeti za naše narodno gospodarstvo, kako težke ovire za avstrijsko trgovino in promet, o tem ni treba šele razpravljati.

Nedotaknjena in neprikrajšana naj izide avstrijska domovina iz te vojne in vstane v novem sijaju. Tudi najmanjši kamen mora pripomoči k mogočni zgradbi našega bodočega blagostanja, da se habsburška država zopet razcvete in okrepi. Tej svrhi služi tudi 6. vojno posojilo. Vsi naj pomagajo in tudi morajo pomagati, kajti to gre za zavarovanje našega bodočega gospodarstva. Podpisujemo 6. vojno posojilo!

Boji ob Soči začasno ponehali.

Dunajski vojaški strokovnjaki so presojali položaj 8. t. m. sledeče: Boji pri Soči so začasno ponehali. Dvomljivo je pa, če se bodo Italijani sprijaznili z za nje tako neugodnim izidom bitke. Njih nastopi na tirolski bojni črti, ki se že bližajo naskokom, pač dopuščajo domnevo, da bodo kmalu boj pri Soči nadaljevali. Takoj seveda ne bodo napadli, ker morajo poslati veliko vojakov in blaga na bojišče, predno bodo zopet pričeli ofenzivo. Mogoče bodo tudi počakali nastopa ruske armade.

Dne 9. t. m. so presojali dunajski vojaški strokovnjaki položaj sledeče: Naše junaške čete krepko drže, kar so pridobile s svojim krasnim sunkom

na Krasu. Italijani so se za zdaj sprijaznili z ustvarjenim dejstvom. A Cadorna je v svojem poročilu 7. t. m. le britko izdihnil: »... borbo sovražnika, ki so jo jačile nove, znatne čete, katere so vzeli z nekega drugega bojišča.« Te besede olepšavajo italijanski neuspeh in očitajo Rusiji, ker je izostala njena ofenziva. Na visoki planoti »Sedem občin« še vedno streljajo s topovi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. junija. Uradno:

Pri Soči nobenih posebnih dogodkov. Na visoki planoti »Sedem občin« se nadaljuje boj s topovi z menjajočo močjo. Pri Zebio je sovražnik razstrelil udrtino, katero so naše čete v boju z ročnimi granatami držale proti italijanskim napadom.

Dunaj, 10. junija. Uradno:

Pri soški armadi nič novega. — V Suganski dolini na visoki planoti »Sedem občin« se je unel včeraj popoldne besen topniški boj, ki se od danes zjutraj z večjo močjo nadaljuje. Sovražnik se živahno kreta.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

8. junija. Na veliki bojni črti so se borili včeraj kakor ponavadi. Pri Tolminu je namerilo naše topništvo osredotočiti ogenj na kolodvor sv. Lucije in je razkropilo sovražne transporte. Takoj smo preprečili sovražni naskakovni poizkus na Vodice v noči na 7. t. m., katerega je bil uvedel močan uničevalen ogenj. Močne sovražne naskakovalne patrulje, podpiral jih je besni topniški bobneči ogenj, so poizkušale, da se približajo naši črti južno Kostanjevice; s protinapadom smo jih razkropili; prepustili so nam nekaj ujetnikov.

Cerkev in armada.

Z Vipavskega, 7. junija.

Hrabra je soška armada, pravijo; silno je delo, ki je izvršuje ta bojna črta... A en vzrok, da je soška armada kos laški premoči, je gotovo ta: poveljniki soške armade so pobožni. To je pokazala tudi procesija sv. R. T. v nekem kraju na Vipavskem. Vojaška godba je svirala cerkvene himne, vojaštvo je pozdravljalo Najsvetejše, za nebom pa je stopal — v hudi vročini — korni poveljnik sredi visokih častnikov, pri vsakem blagoslovu ponižno klečeč in moleč na prašni in razbeljeni cesti... Bog blagoslovi naše poveljnike in daj jim srečen zaključek te strašne morije ob Soči!

Kako je bilo na Goriškem ob zadnji italijanski ofenzivi.

Iz Komna se je zvedelo, da pri zadnjem italijanskem napadu ni vas posebno trpela. Do 19. maja ni padla nobena granata v vas samo. Spredaj in zadaj so padale neprenehoma granate. V vas je priletelo par šrapnelov, ki pa niso povzročili nikake škode. Govorice, da je cerkev zadeta, so dosedaj še neresnične. Bolj je trpel radi sovražnega ognja spodnji konec v Svetem, Preserje in Zagrac. Druge vasi občine Komen so jo do zdaj še srečno odnesle. — Čepovan je dobil prve laške pozdrave v obliki granat 15. maja. Čez 100 granat in 12 bomb je napravilo nekaj škode, veliko strahu in beganja. Hvala Bogu, da ni bilo človeških žrtev! Zraven župnišča je padlo šest izstrelkov, ki so porušili dve hiši. Namesto mirnih procesij križevega tedna je bilo nemirno beganje ponoči in podnevu. — V Ajdovščini je zbudilo prebivalce ob 1. uri zjutraj močno streljanje iz obrambnih topov. Kmalu smo zaslišali brnenje dveh italijanskih zrakoplovov, ki sta od Krasa sem prihajala k nam. Ne dolgo in že je rezko zašumelo po zraku in začulo se je gromenje padajočih bomb. V bližini Šturij so padle tri bombe, od katerih ena ni eksplodirala; vse so padle na prsto polje in niso napravile nobene škode. Na Ajdovščino so padle štiri bombe; dve na prsto, ena na neko hišo, kjer je obtičala v kuhinjskih tleh, ne da bi bila eksplodirala; tik kuhinje je spalo 14 oseb, ki so vse ostale nepoškodovane. Ena bomba je udarila tik nekega hleva v kameniti stebber in se razletela. V hlevu so bili vojaški konji in vojaški. Nekateri vojaški so iz razdovednosti hiteli na prsto, kar so trije plačali s smrtjo, dva sta bila ranjena; tudi dva konja sta bila ranjena in so morali enega takoj pobiti. Podnevi se italijanski zrakoplovci ne prikažejo več tolikokrat, ker se boje naših obrambnih topov.

Borojević češkemu svazu.

Predsednik »Češkega svaza« Staněk je prejel na brzojavno čestitko »svaza« od Borojevića sledeč brzojavni odgovor: »Za izražene čestitke najsrnejša hvala. Veseli me, da vam morem poročati, da so se češki polki kot drugi polki bojevali kakor levi. — Borojević, gen. polk.

Italijanski glasovi o zadnji bojni.

»Nuovo Giornale« je pisal 28. m.: Avstrijska obramba in njena sredstva so strašna. Italijane čakajo še težki boji; 20.000 ognjenih žrel jim stoji nasproti. »L'Avvenire d'Italia« je pa

29. m. m. pod nadpisom: »Velika bitka« primerjal boje pri Soči z boji na Francoskem. Izvajal je: Na Goriškem so Avstrijci prisiljeni, ker leži Trst blizu, da drže trdo obrambno črto. V Franciji so se lahko Nemci izognili velikemu navalu zaveznikov, tako, da so svoje črte umaknili, ker so odločilni smotri bolj oddaljeni. Stegemann je pisal v »Bundu«: Na italijanskem bojišču imajo besede zdaj Avstrijci, ki so pričeli na južnem krilu s protinapadom in dosegli pri Jamljah lep uspeh.

Italijanska ofenziva se umaknila naši.

Lugano, 9. junija. Vojni poročevalci »Corriere della sera« poroča z italijanske bojne črte. Italijanska ofenziva se je umaknila avstrijski. Avstrijci so se najboljše že dolgo časa pripravljali na svojo ofenzivo, a naša ofenziva jo je zadržala, če jo tudi ni uničila. Dopisnik opisuje nato nečuvno besnost bojev. »Nihče ne bo mogel nikdar povedati in popisati, kar se godi, ker za to ni besedi.« Kljub strašnim napadom avstrijski uspeh ni velik. Tri četrtine ozemlja, ki so ga bili osvojili Italijani s svojo ofenzivo, se drže tretji dan avstrijske ofenzive. Avstrijska ofenziva meri na vse; Italija mora nastopiti z vsemi silami, da se brani.

Italijani priznavajo naš uspeh pri Jamljah.

Lugano, 8. junija. (Kor. ur.) Casopis v svojih poročilih z bojne črte polagoma priznava, da so avstrijski protinastopi glede na obseg in v njih sili popolnoma enaki italijanski ofenzivi. Priznava grodnost avstrijskega topništva in pehote. Zelo nevoljni so, ker so Avstrijci izvedli protinapad šele potem, ko so že Italijani v novih postojankah nakopili veliko vojnega blaga in so izvedli že obsežna dela tako za obrambo kakor tudi za nove napade.

V Italiji preklicali vse dopuste.

Lugano, 8. junija. Italijansko vojno ministrstvo je preklicalo vse dopuste častnikov in vojakov in jih pozvalo brzojavno pod orožje.

Oblegovalno stanje v Apuliji in v Kalabriji.

Karlsruhe, 9. junija. S švicarske meje se poroča: V Apuliji in v Kalabriji se je razglasilo oblegovalno stanje.

Tajne seje italijanskega senata.

Lugano, 8. junija. Več senatorjev namerava predlagati, naj senat priredi več tajnih sej.

Spominjajte se goriških beguncev!

LISTEK.

Kako so sodili Italijani v kraljestvu o Avstriji.

Bilo je v zimi leta 1905., ko sem bil opravkoma v Benečiji. Opravki so parkrat tako nanesli, da sem moral prenočiti v neki vasi nedaleč od Cedada. Ta vas, dokler je spadala Benečija pod Avstrijo, je bila še skozinskozi slovenska. Dandanes žalibog je pa že nad polovico poitalijančena. Laška vlada si je namreč naložila važno nalogo, raznaroditi tisti slovenski kot dežele ter čimprej izbrisati zadnji sled slovenstva iz te pokrajine. To se ji je po skoro 50letnem prizadevanju deloma posrečilo. Mnogo, mnogo sinov matere Slave ji je bilo na ta način odvzetih ter so utonili v morju tujinstva. Ali ta uspeh se kaže le v nižinah ter v ob glavnih cestah ležečih krajih, dočim v p hribih in gorah raztresenih vaseh in selih še do danes ni videti nobene vredne spremembe.

Vas leži ob glavni cesti v dolini ob reki Nadiži. Izmed par vaških krcem se je po ličnosti in okusni zunanosti odlikovala ena, koje lastnik je bil domačin-Slovenec. Ker sem se že prej nekajkrat tu ustavil, sva si bila z gostilničarjem dobra znanca. Mož

je bil naokrog znan kot imovit človek. Bil je pravi tip gostilničarja; gostobesečen, pretkan ter ne pretenke vesti, je znal svoj svoj plašč izvrstno po vetru obračati. Splošno je bil izobražen mož, ker je svoj čas dovršil nekaj razredov srednjih šol. Razen slovenskega in laškega je govoril še nemški ter nekaj češki. Služil je avstrijskega cesarja ter bil celo v bitki pri Kraljevem Gradcu. Slovenec je bil le še po imenu, dasi slovenščine ni mrzil. Z menoj je govoril sicer le slovenski, toda le tedaj, ko je bil gotov, da ga nihče ne sliši. Žalibog, tu je pač tako, se je opravičeval, ko sem mu očital preziranje svoje ljube materinščine — človek tu ne sme niti misliti prosto po svoji lastni volji, kaj šele ravnati! — Da to govori le z besedo in kar nič s srcem, sem bil več kot prepričan. Tudi do svoje nekdane domovine Avstrije je tupačim imel še nekaj simpatije. Ali vse drugače je pa ljubil svojo Italijo. Tako mre in gine naš narod v deželi, katere vlada se od same prostosti in svobode kar topi.

Po večerji, za katero je moral zajec bogve kje na kaki planini darovati svoje burno življenje, sem bil namenjen se odpeljati v Čedad ter tam, ker sem imel naslednjega dne tudi opravka — prenočiti. V ta namen je že stal na dvorišču pripravljen gostilničarjev pokrit voz. Zunaj je nastajala črda noč. Sedel sem sami v sobi, na-

menjeni za brljce goste. Če sem spadal pa tudi jaz med take, bo to najhitreje vedel gostilničar sam. Po večerji je prišel k moji mizi tudi gostilničar, privlekši s seboj kar poln bokal domačega, v katerem je plaval par pečenih jabolk. Mož ga je, kakor sem videl, rad vlekel; zlasti zvečer, ko je bil že prost dnevnih opravkov. Jel me je prositi, naj bi svoj odhod odložil, ker on ne bi rad nočoj, v tej grdi noči, izročal svojega mladega, iskrega konja v roke nerodnega hlapca. Ker je zunaj divjala res grda noč z burjo in metežem, sem se udal in ostal. Vsa družina se je bila že odpravila, in ker je šlo čez enajsto, sva bila namenjena podati se tudi sama, ko nekdo močno na okno potrka. Gostilničar je skoro uganil, kdo bi mogel biti, ter gre odpirat. V poltemni veži se pojavi več zasneženih vojaških uniform ter med temi tudi civilna oseba. Vstopili so v najino sobo. Bilo jih je šest. Gostilničar me je predstavil kot svojega sorodnika. Enako so se mi predstavili tudi oni vsi, nakar so posedli okrog dveh novodošlih bokalov. Tudi jaz, dasi nerad, sem moral ostati tu ter zopet zasesti staro mesto.

Prvi, ki se mi je predstavil, je bil poveljnik ondotnega oddelka finančne straže, človek prikupljive zunanosti, okrog 45 let. Izobražen in zgovoren, je nosil, kakor mi je bilo povedano, že nad eno leto semeniško kuto. Bil je sin nekega uradnika še

papeževе države. Iz semenišča odpuščен, je moral k vojakom, tu je prišel slednjič k finančni straži. Tako je postal iz teologa finančni stražnik. Naslov teolog mu je pa ostal za vedno.

Drugi, in sicer najglasnejši vse družbe je bil mlad karabinier, jako oduren in anti-patičen mladenič, tudi izprijen študent, doma iz Livorna. Bil je nočoj s še enim tovarišem v službi. Ker je prijetnejše v gorki sobi pri polnem kozarcu, kot zunaj patruleirati, sta s tovarišem izvolila prvo. Dasi solan ter od neke boljše družine, je bil precej robot in nedostojnega vedenja. Kot izredno fanatičen Lah kar ni mogel ali ni hotel prikrivati svojega sovraštva in mrznje do naše države. Vprašal me je zbadljivo, če sloveči avstrijski general Haynau še živi, kojega spomin v Italiji ostane nevenljiv. Primerjal ga je s Hanibalom in Atilo. Zlasti mesto Livorno, moje rojstno mesto, je rekel, mu ostaja dolžno izredne hvaležnosti. Tržaške Italijane ter v Trstu se nahajajoče regnicole je imenoval kar pjonirje. Oberdankovega čina, kot organ javnega reda in varnosti, sicer ni odobral; a tembolj navdušen pristaš je bil Macchiavellievih nazorov. Še danes — tako je poudarjal strastni Lah — se neki kraji Italije niso še opomogli od groznega pritiska avstrijske pesti.

Oni civilist, tajnik občine istega kraja, je bil šele dve leti v tej službi. Zelo

Vojni minister — duhovščini.

(S Tolminkesega.)

Znano je že našemu občinstvu, da si je novi vojni minister ekselencija Stöger-Steiner kot korni poveljnik našega okraja pridobil za časa svojega bivanja med nami velikih zaslug za naše prebivalstvo ter skušal s svojim vplivom, z besedo in dejanjem lajšati nesrečo našega, po vojski tako težko prizadetega ljudstva. Hvaležnost ljudstva ni izostala, kajti vse občine v baški in idrijski dolini so ga imenovala svojim častnim občanom. Priznanju zaslug Nj. Ekselence se je pridružila tudi duhovščina tolminske dekanije, ki je na dekanjski konferenci v Hudajužni dne 10. m. m. enoglasno sklenila: 1. naj se Nj. Prevzvišenosti častita prilikom Njega imenovanja vojnim ministrom ter prilikom novejšega Najvišjega odlikovanja, 2. naj duhovščina izrazi Nj. Prevzvišenosti najsrčnejšo zahvalo za naklonjenost, katero je vedno kazal domači duhovščini v vseh zadevah obče koristi ljudstva in 3. naj se Nj. Ekselencija naprosi naj ostane še dalje v prihodnosti naklonjen našemu ljudstvu in naj bode goreč zagovornik naših teženj na merodajnih mestih.

Na vdanostno pismo je prejel vlč. g. dekan Ivan Rojec naslednje pismo Nj. Ekselence z dne 22. maja 1917.

Častiti gospod dekan!

Soglasni sklep duhovščine, zbrane pri dekanjski konferenci v Hudajužni, o katerem ste mi sporočili v cenjenem pismu z dne 12. t. m. me je jako razveselil in prosim Vas, častiti gospod, da blagovolite sprejeti moje najsrčnejšo zahvalo za izražene mi častitke prilikom mojega imenovanja vojnim ministrom kakor tudi prilikom mojega Najvišjega odlikovanja ter to sporočiti vsem č. gg. ki so se one konference udeležili.

Častita duhovščina je docela spoznala moje stremeljenje, da se žrtve prebivalstva od vojske tako prizadeti krajev kolikor mogoče olajšajo ter me v tem uspešno podpirala. Lep zgled in patriotično mišljenje duhovščine so vplivali, da so padle njene besede na rodovita tla ter so prebivalstvo navduševale in utrjevale, da je krepko prenašalo neizogibljive vojne težkoče.

Hvaležno vpoštevajte te za domovino pridobljene zasluge želim in sem prepričan, da bo častita duhovščina izvršujoč svoj visoki poklic tudi po vojski nadaljevala vcepljati in gojiti v svojih župljanih pravo domoljubje, ljubezen in zvestobo do naše visoke vladarske hiše in naklonjenost do naše vrle, junaške armade, ki je bramba in ponos naše domovine.

Z najboljšimi včelji za prospeh, razcvit in blagostanje Vašega, meni tako priljubljenega okraja, prosim Vas, častiti gospod, sprejmite izraz mojega najodličnejšega spoštovanja s katerim bilježim preudani Stöger-Steiner, general infant.

Slovenska duhovščina in slovensko ljudstvo nista bila vajena slišati takega priznanja iz tako visokih krogov zato bodo Nj. Ekselenci vedno hvaležni.

Ozemlje pri Jamljah.

Kraški svet, na katerem so se sedaj vršili boji, leži med Vipavo in morjem kakor školjka, katere robove tvori severno proti Vipavi hribovje z višinami Fajtov hrib, Trijesnek, Stol in Trstelj, ki so visoki 432 do 643 metrov, dočim stoji 323 m visoka Grmada, dalje proti vzhodu pa višina Št. Polaj,

Bitahonja in Sv. Lenart. Te višine, ki so v zračni črti 7 km oddaljene druga od druge, se dvigajo iznad pokrajine, ki ima proti morju samo okroglo 30 metrov nadmorske višine. tako da gledajo njihovi vrhovi visoko in na široko preko Krasa, mogočne in močne zapore, ki varujejo pot v Trst. Kdor ima te gore vojaško v rokah, ta gospoduje tudi nad cestami proti vzhodu. Zato je bil očitni načrt Italijanov v deseti soški bitki, priti na oba robova kraške planote: na hribovje, ki se vleče od Fajtega hriba proti vzhodu, in na Grmado, odkoder bi bili mogli potem streti našo postojanko na kraški planoti.

Dočim sovražnik ob Fajtovem hribu oziroma višinah 464 in 376 sploh ni prišel naprej, se mu je posrečilo, da je napadajoč s 16 brigadami na desetih kilometrih širine in po pripravi z ognjem, ki se mora primerjati le z ono zadnjih bitk na severnem Francoskem, ob vznožju Grmade pridobil nekoliko prostora. Naše črte so potekale tu veččinoma še po natančno tistih tleh, ki jih je bila zavzela naša bramba ob izbruhu italijanske vojne; premaknile se niso bile niti za korak. Vijejo se med Tržičem in Jamljami preko vrste kraških gričev, ki skupaj z jamljsko udrtno tvorijo takorekoč prso-bran mogočne Grmade. Na tem prsobranu so se potisnili Italijani na približno 5 km široki fronti 1—2 km naprej, in ta mali uspeh prvega dne kraške bitke je zapeljal Cadorno, da je spravljal na nogo celo Italijo z zmago-slavnim poročilom o »predoru pri Jamljah«; vojaška kritika v Italiji je že mislila, da je Grmada, »največji branik Trsta«, osvojena. V resnici pa ni bil še noben italijanski vojak stopil na Grmado in kar se je bilo italijanskemu vojnemu vodstvu posrečilo, je bilo edino le to, da se je približalo temu stolpu avstroogrške brambe. Sedaj je Italijane velikopotezno zasnovani protisunek naših čet vrgel skoraj povsod tudi iz grmadskega glasila in od celega »predora« ni ostane italijanskemu vojnemu vodstvu drugega, nego spomin na krasne divizije, najlepše, kar jih je premogla italijanska armada, ki so bile pri Jamljah razsekane.

Ozemlje v tem prostoru je danes ena sama gričasta puščava razdrobljenega skalovja, zbitega grmovja, rdeče kraške zemlje, ki se svetli v luči zahajajočega solca kakor razlita kri; vmes tod in tam žoltosivi madeži prahu in nizkega zidovja, zadnje priče, da je tu nekdaj stala naselbina, v kateri so prebivali ljudje. Kraško skalovje je tu dobesedno prcorano in posejano z železom in to strašno oračevo delo je goli svet tako prebrzdalo, da je podoben astronomičnim slikam meseca; čisto tako mrtev je in razcefran. Vojna v tem ozemlju, ki se vročina in pomanjkanje vode pridružujeta sovražniku, zahteva največji napor in zmaga, priborjena tu proti sovražniku, ki je pehotno in artiljeristično še vedno v premoči — je najkrasnejši vojni čin.

Spor italijanskih ministrov radi Albanije.

Italijanski ministrski svet.

Lugano, 10. junija. (K. u.) V Rimu je zboralet včeraj ministrski svet, ki se je pečal z velevažnimi političnimi zadevami; a nanj niso hoteli priti Bissolatti in Bononi od reformistične

stranke in republikan Commandini. Oficijozno se razglša, da se je spor ministrov poravnal. Po ministrskem svetu se je peljal ministrski predsednik Boselli h kraljevemu namestniku.

Bern, 8. junija. Francoze je popolnoma presenetila italijanska proglastitev neodvisnosti Albanije.

Lugano, 8. junija. Iz Rima: Ministrski svet, ki je bil sklican na sredo, se je brzojavno zadnje uro odpovedal. Ministri so se resno spri, ker se je neodvisnost Albanije proglasila baže le na Soninovo povelje.

Ostri nastopi proti Sonnino.

Basel, 9. junija. Iz Milana poročajo »Baseler Nachrichten«: Radi albanske zadeve se pripravljajo splošen napad na Sonnino. Intervencionistične stranke izjavljajo v svojem časopisu, da zavisu Sonnino še preveč od starih konceptov trozvezne politike. Cenzura posega ostro v to politiko.

Curij, 9. junija. »Giornale d' Italia« pravi, da je Sonnino glede na neodvisnost Albanije samolastno nastopil, ker sodi, da se bo vojska kmalu končala in da kot italijanski državnik zastopa le italijanske koristi.

Lugano, 9. junija. Vsi ministri, izvzemši v Ameriki se nahajajočega transportnega ministra, so prišli v Rim. Zivahno se posvetujejo med seboj. Dvomljivo je, če bo parlament sklican 14. junija ali pozneje.

Pred ministrsko krizo v Italiji.

Bern, 10. junija. (Kor. ur.) »Neue Zürcher Ztg.« javlja z italijanske meje: Vedno bolj se pojavljajo znaki, da se bliža ministrska kriza. Potrpljenje intervencionistov s Sonninovimi posebnostmi se je izčrpalo. Dasi o Sonninovi poštenosti in sposobnosti nihče ne dvomi, mu očita reformistično glasilo »Popolo d' Italia«, s katerim je Bissolatti v zvezi, da je zasledoval usodno vojno politiko. Politični krogi so zelo radovedni, kako da se bo končala kriza. Razven ministra Arlotta, ki se nahaja v Ameriki, so zbrani v Rimu vsi ministri. Neprestano se posvetujejo. Posebno so pozorni, ker sta se Sonnino in Bissolatti dolgo časa posvetovala. Posvete bo zaključil ministrski svet, ki bo zboralet v nedeljo, mogoče pa tudi še v ponedeljek. Tudi na Monte Citorio (tako nazivajo Italijani navadno svoj državni zbor. Op. ur.) postaja živahnejše. Socialisti, ki so se nameravali zbrati na sejo frakcije, se bodo zbrali že jutri. Jutri se bo tudi najbrže izvedelo, če bodo otvoritev parlamenta odgodili.

Kaj so dosegli Italijani v deseti soški bitki.

»Fremdenblatt« piše: Deseta soška bitka je končana. Zaključila jo je slavna zmaga avstrijskih čet 4. in 5. junija. Italija je prešla kri skoraj 200.000 svojih sinov; priborila je pa le kosček gole gore, ki leži poleg tega še na strani operacijskega ozemlja. Borba je pa nam dokazala, da številno močnejše Lahe zelo prekašamo, kar je v prvi vrsti povzročilo, da smo zmagali.

Notranja politika.

Tržaški škof dr. Andrej Karlin v gosposki zbornici.

Edini Slovenec v gosposki zbornici, ki pa je na podlagi svojega dostoj-

anstva član gosposke zbornice kot knez nadškof goriški, knezoškof ljubljanski, mariborski — dr. Andrej Karlin, se je udeležil zadnjih sej gosposke zbornice. Pristopil je k desnici.

Zbornica.

Dunaj, 9. junija. Predsedniki parlamentarnih klubov, posebno nemških, so pozvali svoje člane, naj se udeležijo polnoštevno plenarnih sej zbornice v prihodnjem tednu, ker bodo razprave izredne politične važnosti in dalekosežnosti. V ponedeljek ob 5. uri popoldne se vrši seja načelnikov klubov, da sestavi program za prihodnji teden. Če bo popoldne potrdila gosposka zbornica sklep poslanske zbornice, bo ta sklep neposredno po tem sankcioniran od cesarja, tako da bo v torki stopil že novi poslovnik v veljavo. Če ne bo zadeva poslovnika še rešena, bo razpravljala zbornica o nujnih predlogih Dasyzkega in svobodnega združenja duhovnikov, da manifestira za mir. Na dnevnem redu bodo tudi nujni predlogi o raznih gospodarskih vprašanjih.

Šele potem bi prišlo prvo branje proračunskega provizorija v poštah. Kdaj bo podal ministrski predsednik izjavo vlade na državnopravne pridržke slovanskih strank, ni še določeno. Na vsak način se bo to zgodilo še pred rešitvijo spornih vprašanj, ki so v zvezi s poslovníkom.

Poljsko kolo.

»Głos Narodu« poroča: Poslanec vsepoljske stranke grof Skarbek (Głom-binskijska skupina), ki je prebival za časa vojne v Švici, se je vrnil na Dunaj in se že udeležuje posvetovanj narodno-demokratske frakcije v Poljskem kolu.

Lvov, 8. junija. Poslanec dr. Głom-binski je sklical za v nedeljo zborovanje za povabljenе goste v mestni kazino, da jim poroča o majniških sklepih poljskega kola. Sklicujoč se na izjemno stanje, je policijsko ravnanje shod prepovedal.

Dunaj, 9. junija. Predsedništvo Poljskega kola bo nadaljevalo svoje razgovore z ministrskim predsednikom v ponedeljek. Ker se ne dotikajo znani majniški sklepi Poljskega kola samo notranje-političnega položaja, ampak tudi splošnega zunanje-političnega poljskega vprašanja, se bodo vršila posvetovanja Poljakov tudi z grofom Czerninom. Včeraj so bili pri zunanjem ministru načelnik Poljskega kola dr. Lazarski in drugi poljski voditelji v zadevi poljskih legij.

Poslanci-duhovniki v avstrijski zbornici za mir.

»Svobodno združenje poslancev-duhovnikov« je sklenilo staviti v zbornici sledeči nujni predlog za mir:

Kot zastopniki krščanske vere, vere ljubezni in miru, smatramo za svojo dolžnost, staviti v smislu intencij sv. očeta Benedikta XV. in cesarja Karla I. sledeči predlog:

»Visoka zbornica naj sklene: C. in kr. vlada se poziva, naj napravi vse potrebne korake, da dosežemo čimprej sklep častnega miru.«

Protokoliranje nenemških govorov in gosposka zbornica.

Dunaj, 9. junija. Nemški nacionalni krogi so pričeli v gosposki zbornici akcijo, naj bi gosposka zbornica zavrnila sklep poslanske zbornice glede protokoliranja nenemških govorov. Vendar se zdi, da bo zmaga razsodnost in da ne bodo trezni elementi hoteli izzvati konflikta s poslansko zbornico in tako že v kali ogroziti mlado ustavno živ-

priden in zmožen uradnik. Rojen je bil v Belunu kot sin nekega učitelja, sedaj v pokoj, ki je še živel. Preživel je, kakor je pravil, 9 let v Avstriji kot uradnik neke tvrde. Noben tu navzočih gospodov — tako je pričel ta Belunec s tankim glasom in skozi nos govoreč — ne pozna bolje Avstrije in tam vladajočih razmer, nego jaz. Nihče ni skušal in pretrpel v tej deželi toliko krutosti in krivice, kakor jaz, in te dežele nisem videl, kakor marsikdo, le povodom kakega izleta ali zabavnega potovanja, ampak sem tam prebil celih devet let, in sicer od 18. do 27. leta svoje starosti. Bil sem namreč uslužben kot uradnik pri neki stavbno-podjetniški tvrdki ter s to prebrel v sedmih letih pol Avstrije. Slednjič sem prišel v Trst ter tu vstopil kot komptorist v službo pri nekem trgovcu z južnim sadjem. V tej službi sem ostal dve leti, ki sta mi minuli kakor dva dneva. V Trstu sem se počutil popolnoma domačega. Sklenil sem bil tam ostati vse svoje življenje. Ali nemila usoda mi je vse moje lepe načrte prekrizala in prevrnila. Nesreča je pač tako hotela.

Nekega večera, bilo je zadnje dni pušta, sem sedel v kavarni z še dvema prijateljem. V prijatni družbi nam je čas naglo minul. Krog one popolnosti se odpravimo vsi skupaj proti domu. Noč je bila mrzla, a krasna. Židane volje vsi trije, sta potoma ona dva glasno žvižgala neko koračnico, dočim sem ju jaz polglasno spremljal po

svoje. Jedva smo napravili po veselem taktu 50 korakov, ko se izza prvega oglja pojavita dva svetla polmesca ter pograbita nas vse tri. Čeprav smo hoteli podati stražnikoma tu svoje natančne »generalije«, sta nas tirala, kakor nevarne vlomilce, na policijo, za kar sem jaz energično protestiral. Na policiji so nas gonili od Poncija do Pilata in narobe ter slednjič, ko se se je svetlikalo novo jutro, smo bili pripeljeni pred nervoznega uradnika. Obdolženi smo bili prestopka motenja nočnega miru z razgrajanjem in petjem v Avstriji prepovedanih pesmi. Prijatelja sta izkupila vsak po 48 ur zapora. Meni pa, ker sem bil prišel že leto prej pri nekih demonstracijah v navskriž s policijo ter zaradi upiranja povodom sinočne aretacije, so mi naprtili celih 14 dni. Moral sem takoj v kletko. Po odsedenih dolgih dnevih, kar je bilo še najhujše, so me poslali čez mejo. Moja eskistena je bila s tem uničena.

Dobri kruhek v Trstu me je pa le mikal in to tembolj, ko mi je moj principal odgovoril na moje pismo, da mesto zame ostane prosto — dasi vsled obilega dela prav težko — do konca tekočega meseca. Torej še tri tedne časa sem imel — več pa radi preobitega dela, kar sem sam priznal, ni bilo mogoče. Čez teden dni sem bil že na poti v moj ljubi Trst. Z zadnjim vlakom sem nekega deževnega dne zvečer dospel tja ter izstopil na južnem kolodvoru. Toda, komaj sem stopil na peron, bližajoč

se izhodu, ko stopi predme človek, pazno motreč me od nog do glave. Znal sem takoj, pri čem da sem. Vsi udje so mi ta hip odreeneli. Po preteku dveh ur sem že vdružil »ložiral« brezplačno v slovečem hotelu — Tigor ter čez par dni ravnotako vdružil bil vržen čez mejo.

Nisem hotel več ponavljati poizkusov, priti v Trst. Zadnji poizkus mi je doobra vzel vse veselje in pogum. Kar nič več me ni mikalo to burno vlemesto. Začutil sem celo neko mržnjo do njega. Vsi moji tam napravljeni načrti o lepi bodočnosti so padli v vodo ter odplavali bogvekam. Ves potrt in obupan sem se celih sedem mesecev brezposelno sprehajal po ulicah domačega mesta, živč pri očetu od njegove pičle pokojnine. Šele po sedemmesečnem čakanju se mi konečno posreči, iztakniti bomo privatno službo v domovini v pisarni nekega upravitelja hiš v Bolonji. Dela je bilo malo in ravnotako mala je bila plača. Trpel sem pomanjkanje. Spomin na Trst in moje tamošnje razkošno življenje me je delalo še nestrpnjše. Proklinjal sem sam sebe in ves svet. Posebno sem proklinjal Avstrijo ter nje zistem. Zarotil sem se, nikdar več stopiti na njena tla. Želel sem ji le smrti in pogina. — Tu mu seže v besedo ex-teolog, kakor so ga nocoj vsi zvali.

Vsak pravi sin naše matere Italije — tako je pričel ta ex-teolog — se mora res le z bridkim srcem spominjati, kaj in ko-

liko je bilo tu pretrpeti v dolgi dobi avstrijskega suženjstva. Na svojih rodni tleh je bil ubogi italijanski narod, želeč si le pravice do življenja, z železno pestjo tlačjen in dušen. Ali vse to je že davno minulo. Osvobojena Italija si je znala za vse prestano sama zadostiti. Velikodušno je nato podala svojo roko bivši zatiralki in sovražnici v spravo ter pozabila, kar je bilo. Tudi Avstrija sama, zavedajoč se storjenih krivic, si že davno prizadeva na vse načine, prizadejano škodo in krivice kolikor mogoče poravnati ter odškodovati. Tako živite torej ti dve sosedni dandanes v tesni zvezi in pristrnem razmerju med seboj druga poleg druge. Naša največja sovražnica Avstrija je postala nam v zadnjem času najboljša prijateljica in dobrotnica. Avstrija velja za nas neke vrste kolonijo. Italija ima od Avstrije le dobro ter dokler ta kot taka obstoja, se nam ni bati nikdar slabega. Vse te razmere dobro poznavajoči pravični Italijan mora naši sosedji in zaveznici voščiti le dobrega in pa dolgega življenja. Ali žalibog — ravno tega ne bo. Prekomplicirana je njena sestava. Avstro-Ogrska je hiša-kolos z ogromnim zidovjem, zgrajenim na močvirju brez lepila in vezil. Vzdržuje se sicer pokonci, a vsak najmanjši sunek jo zruši. Meječi sosedje pa se polaste njenih ruševin ter razširijo preko teh svoje meje. Da se jaz nisem motil, nam bo pričala bližnja prihodnost. — S temi besedami je preroški Lah za-

ljenje. Vse strankine skupine so imele tozadevna posvetovanja.

Dunaj, 9. junija. Ob 4. uri popoldne se je sestala pod predsedstvom grofa Goluchowskega posebna komisija gosposke zbornice. Seji so prisostvovali tudi ministrski predsednik grof Clam-Martinic in ministri dr. Baernreither, baron pl. Forster, baron Handel, dr. pl. Spitzmüller in podpredsednik gosposke zbornice knez Fürstenberg. Razprava o sklepu poslanske zbornice je trajala tri ure, debata je bila zelo živahna.

Dr. pl. Grabmayer je stavil v teku debate predlog, naj se vpelje nemščina kot obvezni jezik parlamenta. Predlog je bil odklonjen. Za predlog so glasovali trije člani ustavne stranke v komisiji in sicer dr. pl. Grabmayer, baron dr. Schey in dr. Sieghart.

Nato je sprejel odsek poslovnika, kot ga je sklenila poslanska zbornica, v celoti.

S petimi glasovi proti trem glasovom desnice je sprejela komisija resolucijo, ki izraža, da sklepa poslanska zbornica sicer avtonomno o svojem poslovniku, toda gosposka zbornica izraža bojazen, da bo vsled sprejema predloga Frante glede protokoliranja nemških govorov jezikovna zmešnjava pri vodstvu parlamentarnih zadev vplivala na parlamentarne zadeve in na celo javno življenje. Vlada se pozivlja, da uredi jezikovne razmere tako, da vpelje zakonitim potom enoten razpravni jezik.

O poslovniku bo poročal plenum gosposke zbornice knez Friderik Lobkovic.

Novo ministrstvo na Ogrskem.

Grof Esterhazy.

Novoimenovani ministrski predsednik grof Moric Esterhazy, kateremu je cesar poveril sestavo novega kabineta, je dosedaj najmlajši ogrski ministrski predsednik. Star je komaj 36 let. Juridične študije je dovršil v Budimpešti in Oxfordu. Za poslanca je bil izvoljen že leta 1906. Takrat je pripadal ustavni stranki. Ko se je ta razbila, se ni priklonil nobeni frakciji. Esterhazy je pristaš nagodbe iz l. 1867. V zbornici ni imel do sedaj še nobene posebne vodilne vloge. Lansko leto je postal tajni svetnik.

Novi ministrski predsednik grof Esterhazy je odločen katoličan. Med drugim je tudi častni podpredsednik katoliške deželne zveze.

Program novega ministrskega predsednika.

Budimpešta, 9. junija. Iz krogov ustavne stranke poročajo, da je odobril monarh Esterhazyjev volinoreformni program. V smislu nove volilne reforme bo vsak vojni udeleženec dobil volilno pravico. Toda volilna pravica bo tudi drugače zelo razširjena, tako da se bo skoraj popolnoma krila z načrtom one demokratične volilne reforme, katero je sklenila opozicija. Dvomijo, če bosta grof Julij Andrássy in grof Adalbert Apponyi vstopila v kabinet. Pač pa je verjetno, da postane grof Aladar Zichy član vlade.

Dr. Viljem Vazony, o katerem se

glasi, da je dobil ponudbo za justičnega ministra, je izjavil, da bodo blok za volilno reformo in demokratično brezpartijsko podpirali novega ministrskega predsednika, ker je pristaš demokratične volilne reforme. Med grofom Esterhazy in dr. Vazonyjem so se vršila danes daljša posvetovanja. Dr. Wekerle piše v »Pesti Naplo«: V vprašanju nagodbe so nastale v zadnjem trenutku težkoče, tako da ne morem jaz sodelovati pri tej izpremembi. Tudi drugi vzroki govorijo za to, posebno rezerviranost onih oseb, o katerih se je najmanj pričakovalo.

Grof Esterhazy napoveduje, da se bo cenzura omilila.

Budimpešta, 9. junija. (Kor. ur.) Listi poročajo: Designirani ministrski predsednik grof Esterhazy je izjavil z ozirom na cenzuro časopisov, da je s klopi opozicije zahteval, naj se omili v političnem oziru vojna cenzura. Napovedal je, da se bo cenzura glede na presojo političnih vesti izpremenila in omilila.

Budimpešta, 9. junija. Grof Esterhazy namerava odpraviti politično cenzuro za časopise. Dalje je njegov namen pomnožiti število ministrstev, in sicer ustanoviti ministrstvo za pošto, promet, železnice in narodno oskrbo. Grof Esterhazy je izjavil danes poročevalcu »Az Est«: da bo izpeljal kraljevo lastnoročno pismo glede volilne reforme pošteno in odkritosrčno. V vojski smo se veliko naučili in iz tega bomo izvajali posledice. Nimam nobenega vzroka, da opustim svoje dosedanje stališče glede socialnih vprašanj. Smatram za svojo dolžnost, da prej ko mogoče sestavim kabinet. Med vojsko bom skušal manj ko mogoče posegati v politiko. Skušal bom pridobiti za kabinet talente in ljudi, ki kaj razumejo. Demokratična Ogrska mora biti edino le čista Ogrska. V najbližnjih dneh bom razpravljala s člani avstrijske vlade.

Kabinet Esterhazy.

Budimpešta, 9. junija. Pod jako ugodnimi znamenji, iz katerih je pričakovati brzo in ugodno rešitev vseh državnih in vojnih potreb v ogrski zbornici, nadaljuje grof Esterhazy priprave za sestavo kabineta. Po dosedanjih pogajanjih je soditi, da se sestane ogrska zbornica že dne 20. t. m. Vse stranke so obljubile ministrskemu predsedniku, da bodo brzo rešile proračunski provizorij. Soditi je, da bo že v bodočem tednu predložil grof Esterhazy cesarju seznam novih ministrov v odobritev.

Kakor poročajo iz krogov novega ministrskega predsednika, bi bil nov kabinet sledeče sestavljen:

Predsedništvo grof Esterhazy; notranje zadeve Ludovik pl. Navay ali Gabijel Ugron; pravosodje senatni predsednik kraljeve kurije dr. Gercsak; honvedni minister fml. Szurmay in državni tajnik v honvednem ministrstvu Franc pl. Bolgar; trgovina grof Bela Serenyi; poljedelstvo tajni svetnik pl. Toth; finance guverner dr. Aleksander pl. Popovics; uk in bogočastje grof Ivan Zichy, princ Ludovik Windischgrätz ali grof Jožef Hunyadi. Ustanovljena bodo tri nova ministrstva. Portfelj za socialne zadeve je ponudil grof Esterhazy poslancu dr. Vazonyju, ki bi za-

delanju kruha svoje radodarne roke potrebnim tujcem, ki se v potrebi do nje napote. Kakor dandanes, tako bo tudi zana-prej vedno izkazovala svoje blago srce napram vsem potrebnim, ki si iščejo kosček kruha na njenih tleh in to v toliko večji meri pa sinom svoje zaveznice Italije.

Jedva to izgovorim, se skozi tulečo burjo zasliši glas prvega petelina, naznajoč in voščoč nam dobro jutro. Ozriši se na stensko uro, vidim, da kaže že tri in pol. Nemudoma vstanem, se mrzlo poslovim ter odidem v prej mi že odkazano spalnico. Kmalu nato se je tudi ostala družba razšla. Metej je nekoliko ponehal, nebo se je tupatam že malo svetlikalo, burja je pa nadaljevala svojo bučečo godbo.

Tako je torej italijanski ljudstvo sodilo in modrovalo o Avstriji v sosednem kraljestvu. Kako napačno je pa sodilo, govore dejstva današnjih dni. Moje z nekim užaljenim ponosom istega večera izrečene besede se do malega uresničujejo. Svetovni dogodki zadnjih treh let ne le da niso omajali temelja naše domovine, kakor je naš poseben lačni sosed komaj pričakoval, ampak so ga šele utrdili. Kar zgodovina pomeni, še nikdar niso sinovi Avstrije tako srdito, liki levom hrabro branili svoje domovine. Ni videti narodnega, ne stanovskega, niti starostnega razločka, vse je strnjeno v en enoten ogromen zid, ob katerem buta sovražnik zaman.

Kje so in kaj govorijo danes preroki istega večera, sem radoveden. Prav gotovo je, da eden ali drugi istih že davno trohni — ne pod razvalinami razpadle, porušene Avstrije, kakor so ti prerokovali, ampak pod gradivom za njeno utrjevanje. Človek obrača, Bog pa obrne. Avstrija stoji in bo trdno stala do konca dni. E. T.

stopal v odsotnosti ministrskega predsednika kabinet v parlamentu kot govorniški minister. Dr. Vazony si je pridržal čas za premislek, da stopi v stik s člani volilno reformne skupine in doseže njihovo odobritev.

V svrhu obnove poškodovanih krajev Sedmograške bo ustanovil Esterhazy posebno ministrstvo z grofom Stefanom pl. Bethlen na čelu. Končno misli Esterhazy razdeliti trgovinsko ministrstvo v dva oddelka. Na čelo novega železniškega ministrstva bi bil poklican podpredsednik Karolyjeve stranke grof Teodor Batthyányi. Organ Karolyjeve stranke poroča, da je ponudil ministrski predsednik portfelj tudi grofu Karolyi. Tozadevna pogajanja se vršijo. Član ljudske stranke poslanec Smreczanyi postane državni tajnik.

Grof Tisza in Teleszky pojmeta na bojišče.

Budimpešta, 9. junija. Iz krogov bivše vladne stranke poročajo, da namerava grof Stef. Tisza, ki je major pri honvednih huzarijah, oditi v prihodnjih dneh na bojišče. Njegov vzgled bo posnemal tudi bivši finančni minister Teleszky, ki je poročnik v honvednem polku št. 1.

Italijani ubijajo, zakaj da so bili poraženi.

Lugano, 10. junija. Rimsko časopisje odkritosrčneje priznava italijanski poraz kakor milansko. »Giornale d' Italia« napada Ruse, češ da njih nedelavnost omogočuje Avstrijcem, uporabljati čete iz Galicije.

Pred velikimi angleškimi napadi na zahodu.

Dunajski vojni strokovnjaki presojuje položaj o bitki na zahodnem bojišču dne 9. junija sledeče:

Bitka na Flanderskem nekaj dni pomehava. Angleški prebijalni poizkus je, kakor njegovi predniki, zopet običal. Angleži so si očitno veliko obetali, a ker je to izostalo, nimajo najbrže več moči, da bi prvemu silovitemu sunku sledili ravno tako siloviti udarci eden za drugim; le delne napade morejo v večernih urah še izvajati. V odseku od La Bassée do potoka Sensee se je borba poostрила. Tam so na nekaterih točkah napadale deloma zelo močne sile, najbrže v demonstracijske namene. Francozi so še vedno primeroma mirni; le na Chemin des Dames so njih čete naskočile.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. junija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Ob Yseri so le na posameznih mestih streljali s topovi. Proti našim postojankam vzhodno Wytschaete in Messines je nameril sovražnik od opoldne dalje močan uničevalni ogenj. Večje napade je ponovil sovražnik pod vtisom največjih izgub, ki so jih imele napadalne divizije, 10 jih je bilo, kar zatrujejo ujetniki. Podnevi se ni nič zgodilo; le avstralske čete je poslal sovražnik na brezuspešen sunek vzhodno Messinesa v ogenj. Zvečer so se razvili novi boji ob prekopu Ypern-Commines in na nižini Douve; sovražnik ni priboril nobenega uspeha.

Tudi ob prekopu La Bassée do potoka Sensee so se zvečer močnejše bojevali. Odbili smo ponoči napade severovzhodno Vermelles, južno Loosa in vzhodno in južno Lensa. Hesuski in šleski polki so tam s krepkimi protisunkmi v besnem boju ponoči na obeh bregovih potoka Souchez, kakor tudi na potih, ki vodijo iz Givenchy v Arion in iz Vimy proti Mericourt, vrgli sovražnika, ki je bil udri mestoma v naše jarke. Postojanke popolnoma držimo.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Po močni pripravi z ognjem so naskočile ponoči francoske naskakovalne čete ob Chemin des Dames, pri Braye in Cerny; a smo jih odbili. V drugih odsekih bojišča Aisne in Champagne so zvečer močno streljali, a opolnoči je ogenj ponehaval.

Bojna skupina vojvoda Alberta Virtemberžana.

Položaj se ni izpremenil.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. junija. Veliki glavni stan:

Vojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

V bojnem odseku med Ypernom in gozdom Ploegstreet je bilo dopoldne mirno; šele proti večeru je postal boj nasebno na krilih lit. Ponoči je na-

padlo več angleških stotnij naše črte, a smo jih povsod odbili.

Na ostali bojni črti

se je slabo videlo in so se skoraj povsod le malo borili. Naše naskakovalne čete so udrele v sovražne jarke in se vrnile z ujetniki iz njih pri Alancourtu ob Oise, južno Beine v zahodni Champagni, na severnovzhodni bojni črti pri Verdunu in v gozdu Apremont. Pri obrambi nekega sovražnega polvedovalnega sunka pri Flirey smo ujeli več Francozov.

Na Flanderskem je izgubil sovražnik predčerašnjim 10, včeraj 6 letal v zračnih bojih in vsled obrambnega ognja. Pred dnevi je namestni narednik Müller sestrelil svoje 14. letalo.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 10. junija zvečer. (K. u.) Veliki glavni stan: Na vseh bojiščih, tudi v ovinku Wytschaete, je bilo podnevi primeroma mirno.

Angleško poročilo.

7. junija. Južno Yperna smo svoja podjetja nadaljevali po načrtu. Popolnoma smo uspeli. Greben pri Messines — Wytschaete, ki je nad poldrugo leto nadvladoval naše postojanke pri Ypernu, smo danes vzeli z naskokom; s tem navalom smo vzeli vasi Messines in Wytschaete in sovražne obrambne naprave z mnogimi močno utrjenimi gozdi in utrjene točke na bojni črti nad 9 milj od južno potoka Douve do severno gore Sorel. Pozneje so naše črte zopet načrtnoma napredovale in vzele Oostaverte in sovražne zadaj ležeče utrdbe vzhodno vasi na bojni črti nad 5 milj. Med tem prodiranjem se je popolnoma zrušil protinapadalni poizkus na južni del naših novih postojank v ognju naših topov. Izgube sovražnika v dvadnevem boju so bile zelo težke. Poleg drugih izgub smo našli do 4. ure 40 minut 5000 nemških ujetnikov, druge bodo še privedli. Zaplenili smo tudi več topov, veliko jarknih možnarjev in strojnih pušk, katerih še nismo prešteli.

8. junija zvečer. Podnevi smo utrjevali našo novo črto južno Yperna in jo zavarovali. Naša pehota je jugovzhodno in severovzhodno Costaverne in vzhodno Messinesa odbila ali pa zrušila z našim topovskim ognjem protinapade Nemcev. Nad 6000 ujetnikov, med njimi 132 častnikov, je dozdaj korakalo skozi zbirališče; dozdaj smo privedli nad 20 topov.

Nemško podrobno poročilo o bojih na zahodu.

Berlin, 9. junija. Wolff javlja: V lokut Wytschaete se angleški napad 6. junija ni nadaljeval, kakor se je pričakovalo. Angleži so morali izčrpanim in decimiranim desetim divizijam, s katerimi so nastopili v loku Wytschaete, dovoliti odmor; le dve avstralski stotniji so poslali vzhodno Messinesa naprej. V smotrenem nemškem obrambnem ognju so se zrušili napadi. Čez odprto polje brez kritij so morali bežati naskakovalni valovi.

Tudi južno Lille so se boji poostрили. Od La Bassée do Mericourta so Angleži poizkusili večkrat napasti. Ovinek pri Lensu z njegovimi baterijami na krilih so nameravali brezpartijsko vtisniti. A napadi, ki so jih izvajali od 9. zvečer večkrat z močnimi silami enega za drugim, so se zrušili večinoma v nemškem ognju topništva in strojnih pušk. Kjer so Angleži na nekaterih točkah udreli v najspredejšje jarke, smo jih vrgli v boju moža z možem ali s protisunkom.

Francosko uradno poročilo.

7. junija ob 11. ponoči. Podnevi precej besen topovski boj na Chemin des Dames, posebno južno Filaina. Povsod drugod topovski ogenj z odmori.

Angleži bi radi zavzeli Zeebrügge.

Haag, 9. junija. Vsa angleška poročila o novi ofenzivi odkrito priznavajo, da so se pričeli boji, ki bodo dolgo trajali, da se dosežejo odločilni uspehi. »Morningpost« odkrito priznava, da gre za velike strategične smote. Ne gre za to, da bi razbili nemško bojno črto, marveč da potisnejo Nemce z belgijske obali in da vzamejo Zeebrügge, opiralnišče podmorskih čolnov in brodovij torpedovk. Boje so uvedli Angleži s tem, da so razstrelili na 10 milj dolgi črti 30 min, ki so jih izdelavali celo leto. Za razstrelbe so porabili 600.000 kg razstrelil. Vsa angleška poročila izvajajo, da kljub pričakovanju petdnevni bobneči ogenj ni še dosegel takega uspeha, da bi se moglo kaj napovedovati.

Na napad pri Ypernu so se pripravljali Angleži celo leto.

Rotterdam, 8. junija. (K. u.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« poroča vojni poročevalec Gibbs iz angleškega glavnega stana: Ne da bi pretiravali, lahko trdimo, da so se pričeli na ofenzivo pri Ypernu pripravljali že pred enim letom. Takrat so pričeli minerji pod višinskim pobočjem Wytschaete in Messines vrtati rove za podkopo. General Plumer je s svojim štabom celo leto izdelaval načrte za napad,

Med tem ko so se druge armade vojskovele pri Somme, je bila druga armada mirna in se je le branila; čakala je, kdaj napoči trenutek njene ofenzive.

Angleži izgubili nad 500.000 mož.
Amsterdam. Ashemad Bartlett piše v »Sunday Times«. Anglija je izgubila nad 500.000 mož za nekaj hektarjev opustošene francoske zemlje. Noben materialni dobiček ne more narodu teh izgub nadomestiti.

Odločilna bitka svetovne vojske se pričela.

Rotterdam, 8. junija. »Daily Telegraph« poroča iz Francije: Odločilna bitka svetovne vojske se je pričela. Glede na število mož se nahaja četverozveza nasproti osrednjim velesilam v razmerju 2 : 1.

Prvih 9000 ameriških vojakov se pripeljalo v Francijo.

Genf, 9. junija. V Francijo se je pripeljalo več ameriških bojnih ladij, ki so izkrcale 9000 mož. Ameriške čete, poveljuje jim general Pershing, bodo kmalu vkorakale v Pariz.

Japonske čete v Evropi.
»Rječ« javlja, da pride v kratkem v Evropo japonska armada. Japonski ekspedicijski zbor je močan 25.000 mož ter se je že za pot v Evropo ukrcał v San Francisko. Japonci nastopijo na zahodnem bojišču.

Tudi Angleži zahtevajo kruha.
Curih, 8. junija. Švicarski listi poročajo o izgredih v več angleških mestih, ker ljudje stradajo. Posebno v Leedsu so ljudje hudo razgrajali.

Angleži in naša vojna poročila.
Milan, 10. junija. (K. u.) Neki londonski dopisnik piše v »Secolu«: Avstrijska vojna poročila na Angleškem globoko učinkujejo.

Odstop španske vlade.

Madrid, 9. junija. (K. u.) Reuter: Garcia Prieto je ponudil odstop vlade. Padec španske vlade zunanje politike ne bo izpremenil.

Lugano. »Giornale d' Italia« javlja, da padec španske vlade najbrže zunanje politike ne bo izpremenil.

Napetost med Španko in Francijo.
»Pester Lloyd« je 8. t. m. poročal iz Genja: Položaj med Španko in Francijo je napet. Člani francoske vlade izjavljajo, da jim vlada Garcia Prieto ni prijazna. Diplomatski krogi znajo, da je Francija v svoji zadnji noti Španski glede na podmorske čolne Španski zagrozila, naj Španska nadzoruje morisko obal, ker jo bo sicer sporazum zastražil. Položaj je napet.

Na vzhodu in jugu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. junija. Uradno: V gozdnih Karpatih in v vzhodni Galiciji mestoma živahnejše praske. Sicer topovski ogenj.

Dunaj, 10. junija. Uradno: Rusi so se v vzhodni Galiciji na več mestih živahnejše borili.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. junija. Veliki glavni stan:

Z vzhodnega bojišča in z macedonske bojne črte se izvzemši običajnih borb ni nič posebnega poročalo.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 8. junija. (Kor. ur.) Uradno: Na severni Sereški planoti v smeri na Barakli Džumaja proti večeru ljut topniški ogenj.

Sofija, 8. junija. (Kor. ur.) Pri Tulči so streljali s puškami.

Ruske ofenzive ne bo.

Rotterdam, 8. junija. »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda: Začasno so preklicali ukrepe začasne vlade z ozirom na rusko ofenzivo.

Curih, 8. junija. »Secolo« javlja: Tudi iz solunske bojne črte so iz neznanih razlogov umaknili ruske čete in zdaj stoje v zaledju.

Boj med Rusi in Leti.

Stockholm, 8. junija. Pri Rigi so se nedavno spopadle ruske čete in leški legionarji. Izgube so bile na obeh straneh težke. Leške legije se niso pokorile več ruskim poveljnikom.

General Gurko ponižan.

Petrograd, 8. junija. (K. u.) Agentura: General Gurko, vrhovni poveljnik zahodne bojne črte, je odstopil.

Petrograd, 8. junija. (K. u.) Agentura: Vojni minister Kerenskij je izdal 18. majnika dnevno povelje, ki prepoveduje poveljnikom in častnikom vsako prošnjo za odstop. Ker je general

Gurko, vrhovni poveljnik zahodne bojne črte, kljub temu prosil za odstop, je vojni minister, zapovedal, naj se Gurko kot vrhovni poveljnik odstavi in imenuje za divizijskega poveljnika.

Kako sodi Masaryk o ruski armadi.

Kodanj, 8. junija. Profesor Masaryk, ki je postal predsednik narodnega odbora čeških dežela v Parizu, se je pripeljal v Petrograd, da uvede pogajanja glede na češko-slovaško vprašanje. »Times« objavljajo Masarykovo brzojavko: ki se konča: Zavezniki naj se pripravijo na najhujše. Računajo k večjemu na to, da bo držala ruska armada del svojih postojank in da bo zaposljevala del sovražnih vojev. Z največjo silo se morajo vojskovati na francoskem, italijanskem in na balkanskem bojišču, kjer se bo vojska odločila. Na vzhodu se ne bo.

Resni nemiri v Petrogradu.

Stockholm, 8. junija. »Aftonbladet« poroča iz Haparande: V Petrogradu so zopet izbruhili veliki nemiri. V mestu vlada popolna anarhija. Inteligenca ga zapušča.

Klanje na Kavkazu.

Stockholm, 9. junija. Ruski vojaki so na Kavkazu strašno klali. Mohamedanci so za to strašno razljučeni.

Ruski finančni minister o položaju.

Stockholm, 9. junija. (K. u.) »Svenska Dagbladet« javlja: Finančni minister Singarev je minulo nedeljo na kongresu v Moskvi glede na prehrano izjavil: Slabi položaj prehrane ni osamljena prikazen, ker se nahaja v ravno tako nevarnem stanju celo državno življenje v Rusiji. Dežela je na robu razsula. Državna blagajna je prazna, narod noče plačati nobenih davkov.

Car in njegovi ministri v ujetništvu.

Amsterdam, 9. junija. »Times« so poročale iz Petrograda: Ker obiskuje veliko poletnih gostov Carsko Selo, so ukrenili ostrejšje ukrepe, da stražijo Nikolaja, II. Vsaki dan se sme le dve uri zjutraj in zvečer izprehajati; sledi mu vselej v razdalji največ 25 korakov vojaška straža. Carjevi otroci smejo biti le vsaki za se na prostem. Bivši car in carica se morata vsaki dan dvakrat pokazati pri oknu, da ju častnik, ki poveljuje straži, lahko vidi. Palačo obkoljuje trikratni vojaški kordon. Bivši ministri so zaprti v Peter Pavlovi trdnjavi. Nosijo navadno obelko jetnikov. S svojci smejo vsaki teden govoriti le 10 minut vsaki teden smejo pisati in sprejeti le po eno pismo. Ministri so zaprti vsaki zase.

Carja in njegovo rodbino prepeljejo v Kronstadt.

Berlin, 10. junija. »Tageblatt« poročajo iz Rotterdama: Delovni oddelek delavskega in vojaškega sveta je sklenil, naj se car z rodbino prepelje v Kronstadt.

Proti vojaškim beguncem v Rusiji.

Petrograd, 8. junija. (K. u.) Agentura: Začasna vlada je potrdila zakonski načrt proti begu od zastave. Poleg druge kazni bo izgubil obsojeni tudi pravico voliti v ustavodajnalno zbornico, ki bo tudi odločevala, če bodo begunci pri agrarni presnovi imeli pravico do zemljišč.

London, 9. junija. (K. u.) Reuter javlja iz Petrograda: Štirje polki 7. armadnega zbora so se uprli. Kolovodje se bodo zagovarjali pred vojaškim sodiščem.

× × ×

Ruskega vojnega posojila »svobode« so dozdej podpisali 847.640.000 rubljev.

• • •

Francosko balkansko poročilo.

7. junija. Sovražno topništvo je močno streljalo na desni breg Vardarja. Angleška letala so obstreljevala Furko, francoska pa Volk in Pogradec.

Sarraillovo armado bodo nadomestili z zamorci, Anamiti, s kolonialnimi vojaki.

Genf, 8. junija. Posl. Pottevin je v zbornici predlagal, naj takoj sestavijo čete zamorcev, Anamitov in bivših kolonialnih vojakov, da bodo nadomestili Sarraillove čete, ki vsled podnebja in mrzlice veliko trpe. Podtajnik Godard se je o predlogu posvetoval s člani medicinske fakultete, ki so predlog priporočili.

Kako so pripravljene Angleži v Atenah.

Lugano, 8. junija. V Atenah so zaprli 3 polkovnike, 5 majorjev in 2 stotnika. Dolže jih, da so se zarotili umoriti angleške častnike. Angleško poslanstvo v Atenah izjavlja, da je položaj resen, ker so posledice nepregledne.

• • •

Pobitost v Rumuniji.

Bern. (K. u.) »Neue Zürcher Zeitung« javlja iz Jasa: Ker se položaj v Rusiji še ni pojasnil, so tudi v Rumu-

niji pobiti. Petrograjska vlada se skriva, da se bo za Rumunijo zanimala le v okviru lastnega vojaškega in političnega skupnega položaja. Vznemirja jih tudi odločno stališče, ki ga zavzema ruski delavski in vojaški svet in sploh ruska demokracija glede na vprašanje miru.

• • •

Izmišljotine »Timesa«.

Amsterdam, 9. junija. (K. u.) Reuter javlja, da so poročale »Times« iz Petrograda: Odposlanstvo avstrijske armade: dva generala, dva polkovnika, 20 drugih častnikov in 15 vojakov je prišlo v Petrograd. Ruske čete na bojišču so jim izdale popotne liste, da lahko naznanijo ruski vladi ali svetu zastopnikov mirovne pogoje. Petrograjski listi javljajo, da, ko se je pripeljalo poslanstvo v Kišinev, so ga tam prijeli in ga odpeljali v Petrograd. C. kr. brzojavni urad je z merodajne strani pooblaščen izjaviti, da to poročilo »Timesa« ne odgovarja v nikakem oziru dejstvu. Poročilo, da bi bilo odposlanstvo avstrijske armade prekoračilo rusko bojno črto, je enostavno izmišljeno.

Ukradene državne pogodbe Rusije s sporazumom.

Stockholm, 9. junija. Dozdej še niso dognali, kje da se nahajajo zvezne pogodbe Rusije s sporazumom. Čerebeli je na častno besedo izjavil, da ko je prevzel oblast, niso mogli najti vseh angleških - francoskih - ruskih pogodb zadnjih dveh let pred vojsko in spisov, ki so jih sestavili neposredno pred vojsko. Socialisti zelo odločno sumijo, da je Miljukov papirje, ki so veljanske važnosti, izročil Angliji. Nekateri socialisti so že zahtevali, naj se proti Miljukovu kazensko postopa. Ko se je pričelo o njem sumiti, je z več Angliji prijaznimi politiki zapustil Rusijo in se preselil v Anglijo. Izginila je tudi z Rumunijo sklenjena pogodba.

Zakaj je Anglija, ukazala ukrasti pogodbe Rusije s sporazumom.

Kodanj, 9. junija. »Pravda« piše, da se v Petrogradu vedno odločnejše zahteva, naj odpokličejo angleškega veleposlanika Buchanana, o katerem se je dogladno, da je pustil ukrasti pogodbe, ki jih je sklenila Rusija z zahodnimi velesilami. Za bogato nagrado jih je ukradel neki visoki uradnik. Ukradene so bile pogodbe, ker se med njimi nahaja tudi zapisnik, da sme Rusija v slučaju revolucije skleniti poseben mir. »Pravda« zahteva, naj se uvede stroga preiskava.

Nova Poljska.

Seja poljskega državnega sveta.

Varšava, 10. junija. (K. u.) Včeraj je bila pod predsedstvom kronskega maršala seja začasnega državnega sveta. Na tej seji sta odgovorila grof Lerchenfeld za nemško cesarsko vlado in baron pl. Konopka v imenu c. kr. vlade na spomenico, katero je bil vložil začasni državni svet 1. majnika okupacijskima velesilama. Izjavi sta dobesedno enaki. Izvajati, da odgovarja želja, naj se imenuje regent poljski državi, popolnoma namenom osrednjih velesil in da se ji bo ugodilo. Osrednji velesili smatrati že zdaj začasni državni svet za zastopnika ustvarjajoče se poljske države in pričakujeta, da bo državni svet kolikor mogoče hitro izvršil svoja pripravljala dela z ustavo in za organizacijo uprave kraljevine Poljske. Istočasno pozivata osrednji velesili državni svet, naj izdela posebne predloge, kako naj se posamezni deli uprave poverijo poljskim osrednjim oblastim (ministrstvom) in kako naj bi se pokrili stroški uprave. Osrednji velesili dalje pričakujeta, da bo državni svet predlagal osebnost, ki naj, dokler ne bo vmeščen vladar, prevzame vrhovno vodstvo poljski državi poverjenih upravnih reči. Avstrijski komisar je izjavil v soglasju z nemškim vladnim komisarjem, da mora imeti narod priliko sodelovati v vprašanju glede na prehrano prebivalstva.

Amerika.

Italijani se norčujejo iz mobilizacije Združenih držav.

Bern, 10. junija. (Kor. ur.) Newyorški poročevalec »Corriere della sera« piše: Dasi se Amerika že več tednov vojskuje, se na zunaj vidijo takorekoč le gledališki znaki: Kongres koraka dalje po svoji poti kakor da ima noge iz svine in se še vedno prereka, ali naj zberejo en milijon vojakov s prostovolci ali naj uvedejo brambno dolžnost. Ker se je v treh tednih prijavilo šele 20.000 prostovoljcev, bi se jih priglasilo en milijon v treh letih, a do takrat se bo menda le že vojska končala.

Nemčija — Brazilija.

Berlin, 9. junija. (K. u.) Wolff javlja: Cesarska vlada je s posredovanjem nizozemskega poslanika protestirala pri brazilski vladi, ker je rekvirirala nemške ladje.

Vojne priprave Brazilije.

Basel, 8. junija. »Havas« javlja: Brazilski senat je dovolil 370 milijonov za vojsko. Brazilija more nastopiti v vojski s 600.000 vojaki.

Posojilo Združenih držav Angliji in Srbiji.

Washington, 9. junija. (K. u.) Zakladni urad je izplačal Angliji posojilo 75 milijonov, Srbiji pa 3 milijone dolarjev.

Obramba New Yorka proti zračnim napadom.

Genf. Wilson je zapovedal, da je napadlo navidežno 20 letal New York, da so preizkusili obrambo New Yorka.

Novo mehiškansko ministrstvo.

»Agence Havas«: Mehikansko poslanstvo javlja: Predsednik Carranza je sestavil novo ministrstvo: Zunanje stvari je prevzel Garzia Perez. Kongres je odpravil pravosodno in naučno ministrstvo, katerih posle sta prevzel generalni državni pravdnik in visokosolski oddelek.

Amerika ne izroči Italiji 200.000 njenih dezertorjev.

Lugano, 9. junija. Ameriška vlada je odklonila prošnjo Italije, da bi ji izročila 200.000 v Ameriki živčih italijanskih dezertorjev.

Na morju.

Zopet 21.500 ton potopljenih.

Berlin, 9. junija. (K. u.) Uradno: V Angleškem Kanalu in v Biskajskem zalivu so naši podmorski čolni potopili 21.500 ton.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Organizacija proti podmorskim čolnom.

Bern, 8. junija. (K. u.) Lyonski listi poročajo iz Pariza: V včerajšnji seji zbornice je izjavil mornariški minister Lacaze, da je vedno posvečaval podmorskim čolnom glavno pozornost. Obramba Severnega morja in Kanala je poverjena trem brodom hitrih ladij, ki sodelujejo skupno z letali. Na Atlantskem oceanu se nahajajo tri divizije; eno brodoge varuje plovbo, eno straži zbirališča podmorskih čolnov. Na Sredozemskem morju se je izpeljala organizacija s pomočjo Angležev, Italijanov in Japoncev. Francosko visokomorsko brodoge se nahaja na Krfu, da zabrani avstrijski mornarici izvoz. Dokler bo on minister, bo to brodoge tudi ostalo tam. Posl. Tissier je rekel: Z ozirom na uspehe podmorskih čolnov, ki so potopili 1.023.000 ton, mora admiraliteti očitati, da je postopala lahkomišljeno. Graditi bi bili morali podmorske čolne, mesta da so premož in ljudi zapravljali za bojne ladje in za oklopnice. Bousenot je rekel, da ne trdi, da bi bila odgovorna španska vlada, a velikokrat se je zgodilo, da so mnogi nemški podmorski čolnov preiskrbeli s tem, kar so potrebovali, v španskih pristaniščih, posebno v Bilbao. Bousenot je pozval ministrskega predsednika Ribota, naj si izpoluje pri španski vladi zagotovilo, da se taki dogodki, s kakršnimi se gotovo krši nevtralnost, ne bodo več ponavljali. Končno so sklenili, da se bo vodil boj proti podmorskim čolnom z večjo odločnostjo.

Važni dogodki na morju.

Rotterdam, 9. junija. Angleška in francoska pristanišča so že nekaj dni nevtralnemu obratu zaprta. Londonski listi napovedujejo zelo važne dogodke na morju.

Pomanjkanje ladjinega prostora.

Curih, 9. junija. »Tagesanzeiger« javlja: Veliko naglico, s katero dela sporazum na novo generalno ofenzivo, povzroča, ker vedno bolj primanjkuje ladjinega prostora. Potrebno je zato, da se vsa stvar hitro odloči.

Odstop hrvatske vlade.

Skupno z banom baronom Skerlecem so odstopili tudi vsi sekčni načelniki: A. pl. Fodroczy, M. Broschan, dr. S. Tropsch in Zvonimir Zepić.

Prekinjeno zasedanje hrvatskega sabora.

Zagreb, 9. junija. Iz krogov poslancev se poroča, da bo odgodilo saborsko predsedstvo seje do rešitve banske krize.

Grof Kulmer v Budimpešti.

Budimpešta, 9. junija. Tajni svetnik grof Kulmer je prišel v Budimpešto v privatnih zadevah.

Baron Skerlecz — minister za Hrvatsko?

Iz Budimpešte poročajo, da je verjetno, da postane baron dr. Skerlecz minister za Hrvatsko.

Dnevne novice.

— **Odlikovanja.** V drugič je dobil ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči nadporoč. 53. pp. Viktor Kralj. — Najvišje pohvalno priznanje z meči so dobili: poročnik 17. pp. Ivan Svoboda, poročnik 6. težkega polj. top. p. Franc Perhavec in nadporočnik 97. pp. Marij Pavlin. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil črnovoj. oskrb. akcesist dr. phil. Josip Rožman v Bohinjski Bistrici. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: poddes. 3. pion. baona Omeržu Fr., pešca 47. pp. Gornik Ivan in Jarc Fr. — V tretjič je dobil bronasto hrabrostno svetinjo poddesetnik 17. pp. Smole Josip. — V drugič je dobil bronasto hrabrostno svetinjo častniški sluga 17. pp. Walter Franc. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: desetnik 17. pp. Prisel Anton; topničarji 4. trd. top. p. Zgaga Pavel, Hren Anton, in Brajnik Anton; enol. prost. tit. četovodja Cimperman Ludvik, desetnik Žitnik Anton, poddes. Vidmar Franc in pešec Wolf Alojzij, vsi pri 17. pp.; predmojster Stanovnik Ivan in topničar Ferleš Boštjan, oba pri 28. polj. top. p. — Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil fregatni kapitan Anton Dolenc. — Železni križ 2. vrste je dobil korvetni kapitan Adolf Potočnik. — Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik 2. gorskega strel. p. Matija Pelko. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje z meči je dobil črnovoj. inženir Vladi Stare, poveljnik črnovoj. delavskega oddelka št. 38/I. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nadporočnik 23. črnovoj. pp. Ivan Kocijančič. — Srebrni zaključni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila stražmojstra 12. dež. orož. pov. Josip Nebergov in Pavel Vovko. — V drugič je dobil srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste četovodja 27. črnovoj. pp. Simenčič Valentin. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste sta dobila četovodja 27. črnovoj. pp. Ravnikar Franc in praporščak prost. strel. baona št. VI. Perdan Franc. — V drugič sta dobila srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste tit. narednik Marinč Josip in praporščak dr. Kandare Franc, oba pri 27. črnovoj. pp. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: desetnika Elstner Fr. in Lavrenčič Jakob, poddeset. Zidarič Jakob in Šifrer Ivan, vsi pri 27. črnovoj. pp.; poddeset. Dorič Ivan, pešec Medarič Anton, narednik Gruden Fr., desetnika Razpotnik Ivan in Krivec Ivan, poddeset. Jamnik Franc in Strnad Vencel, vsi pri 27. črnovoj. pp.; poveljnik voda Cerar Alojzij, desetnika Kovačič Alojzij in Pečauer Ivan, vsi pri prost. strel. p. št. VI.; praporščak 27. črnovoj. pp. Bele Franc. — Bronasto hrabrostno svetinjo sta dobila predmojster Drenik Franc in topničar Skaberne Karel, oba pri c. kr. polj. havb. p. št. 22. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: narednika Klemenčič Jurij in Mareš Ivan, četovodja Pogorelec Josip in poddeset. Fuchs Peter, vsi pri 27. črnovoj. pp. — V drugič sta dobila srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste praporščak Martinelli Peter in pešec Škulj Ivan, oba pri 27. črnovoj. pp. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: praporščak Koban Viktor in Kravina Luka, enol. prost. četovodja dr. Goljevšek Josip, vsi pri 27. črnovoj. pp.; desetnika Besednjak Alojzij in Tavčer Avgust in pešec Vrh Franc, vsi pri 5. črnovoj. pp.; četovodja Drobnik Ivan in Skubic Franc, desetnik Domnel Ivan, poddeset. Znidarskič Anton, Hutter Marion in Zaliger Anton, pešci Korbar Anton, Šuštar Ivan, Jakič Josip in Perkon Peter, vsi pri 27. črnovoj. pp.; desetnika Kostanjevec Josip in Mohorič Izidor, poddeset. Šišek Karel, strelci Ferlinec Franc, Kladnik Karel in Senekovič Franc, vsi pri prost. strel. baonu št. IV.; strelec 27. črnovoj. pp. Primožič Izidor.

— **V obrambi domovine je umrl** častne smrti blagi mladenič Franc Pečar podomače Orešanov iz Studenca pri D. M. v Polju. Bil je dne 12. maja zadet v trebuh od nesrečne granate, dne 31. maja pa je v vojaški bolnici v Podmelcu pri Tolminu podlegel težki rani in bil ravnotam pokopan na vojaškem pokopališču grob št. 89. Bil je podpora svoji že priletni materi in še mladoletnim bratom in sestram. Njegov brat Leopold se tudi nahaja že dolgo časa na italijanskem bojišču. Časten spomin za domovino padlemu junaku!

— **Padli častniki.** Poročnik Kuhar Franc, kadet Novak Rajmund, poročnik Pavšič Ivan, poročnik Sinkovec Josip in praporščak Spazapan Franc, vsi od 27. črnovoj. pp.

— **Za vojne kurata** je imenovan kapucin Kristof Kobal, dom. nad. okr. pov. Celje.

— **Huda ura v Belokrajini.** Iz Črnomlja poročajo: V petek 8. junija popoldne okrog 4. ure je bil pri nas hud naliv. Med dežjem je padala tudi toča; po nekaterih krajih je naredila občutno škodo. Med tem nalivom je strela udarila v hlev g. Malešič; živino so rešili, drugače je vse zgorelo. Ravno tako je strela udarila v hlev g. Stonič iz Doblič pri Črnomlju. Živino so rešili; konja, ki sta bila v hlevu, sta bila vstreljena omotena pa sta bila zopet kmalu dobra.

— **Reško delavstvo za splošno volilno pravico.** V znak solidarnosti z delavstvom v Budimpešti, ki je 8. junija demonstriralo za splošno in enako volilno pravico, je tega dne popoldne tudi delavstvo na Reki zapustilo delo.

— **O določitvi najvišjih cen za nekatere vrste divjačine** določa deželna vlada, da ne smejo lovski upravičenci preseči naslednjih najvišjih cen: za jelene in košute za 1 kg 2 K 40 v, za divje kozle za 1 kg 2 K 20 v, za srnjad za 1 kg: a) od komadov pod 10 kg 3 K, b) od komadov nad 10 kg 3 K 50 v, za zajce za komad: a) do teže 3 kg 3 K 50 v, b) nad težo 3 kg 4 K 50 v, za fazane za komad 4 K 50 v, za jerebice za komad: a) od 16. avgusta do 30. septembra 1 K 40 v, b) mlade, od 1. oktobra do 30. novembra (oziroma 14. decembra) 1 K 80 v. — Cene se umevajo za divjačino nerazdeveno s kožo vred, za jelene, košute, divje kozle ter srnjad iztrebljene, brez rogovja, od pošte ali železniške postaje lovišča, od lovišča le tedaj, če bi bilo pošiljanje s pošto ali z železnico izključeno ali negospodarsko. Transportne stroške od lovišča do pošte ali železniške postaje plača kupec le tedaj, in niso torej všteti v gorenji ceni, če je lovišče oddaljeno dokazano najmanj 10 kilometrov od najbližje pošte ali železniške postaje.

— **Dodatnih kart za prejemanje sladkorja,** ki je potreben za vkuhanje sadja v domačem gospodinjstvu, letos ne bodo izdajali. Urad za prehrano bo pa skrbel za to, da se bo sadje konserviralo in da se bo izdelovalo kar mogoče marmelad.

— **Začasna opustitev davčnih uradov.** Na podlagi tozadevne pooblastitve finančnega ministrstva je finančno ravnateljstvo za Kranjsko, odredilo, da se davčni uradi v Kranjski gori, Radečah in Senožečah s 31. julijem 1917 začasno opustijo ter s 1. avgustom t. l. združijo z davčnimi uradi v Radovljici, oz. Krškem in Postojni.

— **Umrli** je dne 9. t. m. v Sodražici g. Matej Gruden, posestnik in trgovec. Pokopan bo danes ob 6. uri pop. na ondotnem pokopališču.

— **Zaradi 15 kron ubil mater.** 26letni enoletni prostovoljec Ludovik Wohinz iz Gradca je prišel dne 7. t. m. k materi, ki si služi kruh kot prodajalka v neki graški trgovini. Mati ga je vse popoldne gostila, ko je pa zvečer ob slovesu zahteval od nje vsaj 15 kron in pa dovoljenje, da se sme takoj poročiti z nevesto Hedviko Hanuš, zasebno uradnico, je mati to odločno odklonila. Začela sta se prepirati; sin je v jezi zgrabil za klavirno in udaril mater s tako silo po glavi, da se je takoj mrtva zgrudila. Nato ji je vzel iz žepa 2 K — več ni imela pri sebi — šel v kavarno, nato pa na policijo, kjer je naznanil, da se je izvršil nad njegovo materjo roparski umor. Kmalu je pa priznal svoj zločin in ga opisal na gornji način. Wohinza izroče vojaškemu sodišču.

— **Smrt v boju z orožniki.** V Sv. Petru pri Kunšpergu na Štajerskem in v okoliških vaseh se je izvršilo sredi maja več vlomov. Ponekod so vlomilce pregnali s strelji iz revolverjev, na par mestih so pa odnesli obleke, perila in drugih stvari v vrednosti do 2000 K. Dne 18. maja so prebivalci opazili v kunšperškem gozdu neznanega moškega, ki je pekel perutnino. Poklicali so orožnike, ki so neznanca napovedali aretacijo. Ta pa je zgrabil za dvocevko, streljal, ne da bi bil koga zadel, nato pa zbežal proti hrvaški strani. Orožniki so streljali za njim in ga do smrti zadeli. Kdo je bil ustreljen, doslej še niso mogli dognati. Sumi pa se, da je kak hrvaški dezertir. Pri njem so našli 110 kron denarja.

Primorske novice.

— **Železni zaslužni križec s krono** na traku hrabrostne svetinje je prejel desetnik Ernst Volarič.

— **Smrtina kosa.** Umrli je na binkoštno nedeljo v Lokavcu pri Ajdovščini 32letna Karolina Frančeskin, begunka iz Bilj. Zapustila je dva nedorasla otroka; o možu-vojaku se že ves čas vojne nič ne ve. Njeni sorodniki so vsi ali begunci ali pa v vojski. Kdor bi ho-

tel kaj natančnejšega zvedeti o njej, naj se obrne na moj naslov: Franc Frančeskin, Minenewerfer-Batt. 2/1, vojna pošta 646. — V Brucku ob Litvi je umrl begunc Sorč Jožef iz Bovca, Dvor št. 3. Bil je edini sin matere vdove. Star je bil 18 let. — Umrli je v Novem mestu invalid Jožef Sifligoj, doma iz Fojane pri Gorici. — Umrli je 17. maja t. l. Ivan Simčič, roj. l. 1892, pristojen v Kojso pri Gorici. Sedaj je služboval kot desetnik pri Geb. Sch. Reg. Nr. 2. Pokopan je bil 21. maja 1917. — Umrli je hčerka nadrevidenta c. kr. državnih železnic v Trstu, sedaj v Ljubljani, gdčna Pia Arck, stara 17 let.

— **Odlikovanja na državni železnici** v področju tržaškega ravnateljstva. Prejeli so: Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje v priznanje izvršnega službovanja v vojnem prometu nadrevident Feliks Benedek, c. kr. državno ravnateljstvo, oddel. V.; srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje z meči v priznanje hrabrega obnašanja pred sovražnikom: kurjač Anton Mikolavčič.

— **Smrt odpeljane v Italijo.** Gospod Ivan Simčič, blagajnik goriške hranilnice točasno v Kranju nam poroča: Debenjak France, po domače Cerko, posestnik, trgovec in gostilničar v Kozani in njegova soproga Karolina, rojena Mavrič sta ob zasedanju krasnih Brd bila odpeljana v Italijo in sicer v Piedimonte di Alife-Caserta, kjer je blaga Karolina po dolgi in mučni boleznii previdena s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspala, zapustivši vzor moža, dva sinova, ki se nahajata v vojni in več pridnih hčera. Pokojnica je bila pobožna, usmiljena, skromna, potrpežljiva, vpludna in gostoljubna žena, kakršnih nam naj Nebo mnogo podeli. Toliko na znanje sorodnikom, prijateljem in znancem, za ostalim pa naše iskreno sožalje.

Ljubljanske novice.

— **K oddaji masti na rdeče izkaznice,** katero razdeljuje, kakor že objavljeno, tekoči teden mestna aprovizacija, naj prinese vsaka stranka s seboj posodo, ker se masti v papir ne zavija.

— **Ij Oddaja prekajenega mesa na rumene izkaznice skupine A in B po znižani ceni.** V torek, dne 12. junija popoldne bo oddajala mestna aprovizacija v cerkvi sv. Jožefa na rumene izkaznice skupin A in B prekajeno meso po 2 K kilogram. Določa se naslednji red: Vse rumene izkaznice s črko A dobe meso od 1/2—2 ure, rumene izkaznice s črko B dobe meso od 2—3 ure št. 1 do 250, od 3—4 ure št. 251 do 500, od 4—5 ure št. 501—750, od 5—6 ure št. 751 do 1000, od 6—1/2 ure št. od 1001 do konca. Vsaka stranka mora poleg rumene izkaznice prinesiti s seboj tudi nakaznico za meso. Brez nakaznice za meso ne dobi nihče mesa. Pripraviti je tudi drobšč.

— **Ij Prodaja polenovke v vojni prodajalni.** Mestna aprovizacija ljubljanske prodaja v svoji prodajalni v Gospodski ulici namočeno polenovko po 1 K 80 vin. kg. Polenovko dobi lahko vsakdo in je k nakupu prinesiti rodbinsko izkaznico.

— **Ij Nakazilo moke trgovcem.** Trgovcem se bode nakazovala moka v torek, dne 12. junija ob 9. uri v mestni posvetovalnici. Ostanek moke je napovedati takoj.

— **Ij Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih na Kranjskem.** Letošnji redni občni zbor se vrši v torek, dne 12. junija ob 6. uri zvečer v biblioteki dvorani c. kr. deželne vlade z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo odbora in sicer a) generalnega tajnika, b) blagajnika. 3. Poročilo računskih preglednikov. 4. Poročilo generalnega tajnika o stanju predpriprav za ustanovitev oskrbovalnice za tuberkulozne v Ljubljani in za gradbo zdravilišča na Golniku. 5. Samostojni predlogi članov.

— **Ij Oddaja masti na rdeče izkaznice po znižani ceni.** Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala v cerkvi sv. Jožefa (vhod pri glavnih vratih) na rdeče izkaznice, to je za stare pripadnike ubožne prehrane, mast po znižani ceni, in sicer 1 kg po 2 K. V torek, dne 12. junija pridejo na vrsto rdeče izkaznice od 8. do 9. ure št. 271—315, od 9. do 10. ure št. 316—360, od 10. do 11. ure št. 361—405; popoldne od 3. do 4. ure št. 406—450, od 4. do 5. ure št. 451 do 495, od 5. do 6. ure št. 496—540.

— **Umrli** so v Ljubljani: Marjeta Markič, hiralka, 69 let. — Jakob Frakelj, dninar, hiralec, 72 let. — Apolonija Videmšek, pekova žena, 36 let. — Ivana Rihteršič, čipkarica, 28 let. — Fran Kmet, mestni ubogi, 78 let.

— **Ij Izgubil** je nekdo na Sv. Reš. Tel. dan popoldne na poti na Golovec od Westrove vile do Anžiča neko malo nemško knjižico o knjigovodstvu. Pošten najditelj se prosi, da jo odda v uredništvu »Slovenca«.

Razna poročila.

Sporazum se je glede na Avstrijo uračunal.

Bern, 9. junija. (Kor. ur.) List »Le Genevois« opozarja na veliko zmoto z ozirom na Avstrijo. Pravi: Podonavska monarhija, katero so smatrali za najslabejšo državo v Evropi in so o njej mislili, da se bo zrušila ob prvem sunku, ni le kljubovala viharju, marveč je dokazala presepetljivo napadalno moč. Uresničila se ni niti nada, da bodo tej deželi prvi opešale moči. Zdaj odpušča celo zadnja dva letnika, ne da bi svoje odporne sile slabila.

Zadnja generalna ofenziva.

Genf, 8. junija. »Petit Parisien«, »Petit Journal« in »Figaro« pišejo, da se bliža zadnja generalna ofenziva sporazuma.

Stockholmska konferenca.

Češki narodni socialci odpošljejo zastopnike v Stockholm.

Iz Prage poročajo, da je sklenil klub čeških narodnosocialnih državnih poslancev in izvršilni odbor stranke, da odpošljejo zastopnike na socialistični kongres v Stockholm.

Nemški socialni demokrati na stockholmskem posvetu.

Berlin, 9. junija. (K. u.) O pogajanjih nemške delegacije v Stockholmu poroča »Vorwärts«: Scheidemann je poročal o politiki socialnodemokratske stranke v Nemčiji med vojsko. Rekel je: Potem, ko je izbruhnila vojska, smo dovolili sredstva, ki so bila potrebna za obrambo. Nprestano smo pa delali na mir. Vplivali smo na lastno vlado in delali, da se naslonimo na internacionalo. Nemška vlada je večkrat pokazala, da je pripravljena na mir. Žal, da niso uspeli vsi poizkusi, da bi se bila hitro združila socialistična internacionala. Hočemo mir, nočemo pa, da se razbije naša dežela. Branili jo bomo, dokler nečemo sovražniki miru temeljem sporazuma.

Posvet strokovnih društev v Švici.

Stockholm, 8. junija. Danes so tu otvorili mednarodni posvet strokovnih društev. Sklenili so, da povabijo strokovno organizirane delavce vseh dežel na nov posvet v Švici mesca septembra 1917.

Poročila o miru.

Angleži prvič pišejo, da bo mogoče Rusija iz sporazuma izstopila.

Rotterdam, 9. junija. Angleški listi »Daily Mail«, »Morningpost« in »Times« so 5. junija prvič odkrito pisali: »Mogoče je, da bo Rusija iz sporazuma popolnoma izstopila.«

Evropa ne ve, kaj se v Angliji godi.

Stockholm, 9. junija. (Kor. ur.) Ruski revolucionjski kapitan Cyan, ki je med potjo iz Londona v Petrograd prišel v Bergen, je izjavil sotrudniku lista »Arbeteet«: Po ruski revoluciji se je mnenje angleških delavskih množic popolnoma izpremenilo. V celi deželi so navdušeno nastopali povodom manifestacij za mir in mirovnih predavanj; kar bi bila še pred par meseci za vojsko fanatizirana množica zabranila. Cyan zagotavlja, da Evropa ne ve, kaj da se zadnje čase v Angliji godi.

Rusija se ne bo vojskovala do konca.

Bern, 8. junija. »Baseler Nationalzeitung« piše: Ribotov govor v senatu dokazuje, da v Franciji ne čutijo in nočejo čutiti hrepenenja ruske revolucije, marveč da se ne nameravajo ozirati na njo. Jasno je, da v Rusiji Ribotovega načrta o vojski do konca ne bodo več izvedli.

Odločen poziv na poseban mir Rusije.

Berlin, 8. junija. »Lokalanzeiger« javlja: Znani ruski pisatelj Leonid Andrejev je objavil oklic, v katerem izjavlja, da se bliža Rusija smrti. Armada bo morebiti že v enem tednu popustila strelske järke in se vrnila domov. Pred vsem naj se sklene z Nemčijo poseben mir. Rusija ne sme ostati sužnja Nemčije.

Mesto strojnih pušk zavzemajo tiskarski stroji.

Stockholm, 9. junija. (K. u.) »Novoje Vremja« javlja: Zdi se, da je na bojišču zavzel mesto strojnih pušk tiskarski stroj. Na bojni črti pri Rigi izhaja časopis »Resnice iz strelskih jarkov«, ki odklanja nadaljnje prelivanje krvi za koristi francoskih in angleških kapitalistov, ker »Resnica iz strelskih jarkov« ne pozna nobenih zaveznikov.

Stališče ruskega ministrskega predsednika kneza Ljvova omajano.

Lugano, 9. junija. Poročevalec »Corriere dela sera« v Petrogradu javlja: Položaj v Petrogradu je vsaki dan

slabši. Kaže že nevarne oblike. Kupčija propada. V ruski revoluciji se bo kmalu zopet pojavila kriza. Stališče ministrskega predsednika kneza Ljvova je omajano. Tudi Tereščenko bo moral kmalu odstopiti. Socialisti nastopajo vedno odločnejše proti Kerenskemu.

Pokret proti vojski v Rusiji.

Stockholm. Z uvedbo šesturnega delavnika v vseh municijskih tvornicah so zmagali vojni nasprotujoči agitatorji, ki bodo najbrže dobili kmalu večino v delavskem in v vojaškem svetu. Vojni minister Kerenski je veliko storil, da bi bil ojačil navdušenje za vojsko, a kar je dosegel, zopet ponehava. Stališče Kerenskega je omajano; pripravlja se nova kriza; vojni nasprotujoče struje se nameravajo polastiti vse moči.

Resno prerekanje med Rusijo in Francijo.

Bern, 10. junija. (K. u.) »Berner Tagblatt« poroča iz Lausanne: Francija in Rusija se resno prerekati. Gre za dogovore med »še« zaveznikoma povodom izbruha vojske. Na Rusijo se v Londonu, še manj pa v Parizu zelo malo zanašajo, ker bi se sicer ne prerekali.

Prepovedani ruski listi na Francoskem.

Bern, 7. junija. (K. u.) »Journal de peuple« poroča: V Franciji so prepovedali socialnodemokratske liste »Izvestije«, »Pravda« in »Nova Jazoznija«.

Hindenburg za mir brez aneksij in vojnih odškodnin.

Kodanj, 9. junija. Poročevalec »Daily Expressa« iz Petrograda brzojavlja. Potrjuje se vest, da je izrazil Hindenburg v na delavski in vojaški svet naslovljeni brezžični brzojavki svoje simpatije miru brez aneksije in vojne odškodnine in da je Nemčija pripravljena skleniti mir.

Ruski vojniki razstreljujejo topove.

Kodanj, 9. junija. Iz Petrograda: V Kišinevu so razstrelili revolucionarji vojniki topove, namenjene za bojno črto. Veliko municijsko skladišče se je le ohranilo, ker je delavski svet zelo odločno nastopil. V Jekaterinoslavu so dva vlaka, ki sta vozila angleške topove, vrgli s tirov; posamezne železniške vozove so pa razstrelili.

Rusi obsojajo Ribotov govor.

Stockholm, 9. junija. Ribotov govor obsojajo v celi Rusiji. Gorki piše v svojem listu: Rusija mora nasproti Ribotovu govoru odločno ugovarjati. Če se ne bo sklenil mir z Ribotom, se bo proti njemu.

Krapotkin o alzaškem vprašanju.

Kristianija, 9. junija. (K. u.) Ruski revolucionar knez Krapotkin, ki potuje v Petrograd, je pisal francoskemu listu »Bataille«, da se mora Nemčija prisiliti, da bo zopet odstopila zasedena ozemlja in da imajo Alzačani-Lorečani pravico odločiti, ali naj pripadejo Nemčiji ali Franciji.

Mir se bo diktiral.

Berlin, 8. junija. Wolff javlja: Cesar Viljem je med vajo nagovoril neki brniborski pešpolk. Rekel je: Sovražnik išče odločbe. Zaupajoč v Boga, ki nas je dozdaj tako milostno čuval, čakamo odločbe. Sovražnik bo moral toliko časa nadomeščati ljudi, dokler jih ne bo več imel, dokler ne bo utrujen ukloni orožja. Da se to zgodi, morate Vi skrbeti! Kdaj se bo to zgodilo, ve le On nad nami. Kadar bo napočil ta trenutek, boste priborili nemškemu narodu tisto stališče, katero mu gre. Mir boste Vi narekovali in predpisali.

Strašna nesreča v Srednji Ameriki. — Na 30 milj daleč vse uničeno. — Sedem mest uničil ognjenik ali potres.

San Juan del Sur (Nicaragua, 8. junija. (Kor. urad.) Reuter: Iz San Miguela (San Salvador) se javlja: Glavno mesto Salvador, ki šteje 60.000 prebivalcev, je popolnoma zrušeno. Uničil ga je, o tem se ne more dvomiti, potres ali pa izbruh kakega ognjenika. Dalje se je brzojavilo iz Tegucigalpe, da je bilo uničenih tudi šest drugih mest. Zadnja brzojavka, ki je prišla še iz razvalin, javlja, da je v obsegu 30 milj vse uničeno. Prebivalci v San Salvadorju taborijo na cestah in v parkih. Sodijo, da je povzročil nesrečo ognjenik, na katerega vzhodu leži mesto.

× × ×

Republika San Salvador leži ob obali Tihega morja. Država je sicer najmanjša, a najboljudejše in najzobrazenejša ljudovlada osred. Amerike. Meri 21.000 km² in šteje nekaj nad en milijon prebivalcev. Glavno mesto San Salvador leži 600 metrov nad morjem v lepi dolini, kakih 5 km od 1950 metrov visokega ognjenika San Salvador. Z železnico je mesto zvezano s pristaniščem La Libertad; šteje 60.000

prebivalcev. V mestu je velika katedrala, vseučilišče, narodna knjižnica in več bolnišnic. Mesto je potres skoraj popolnoma uničil že dvakrat: 16. aprila 1854 in 19. marca 1872; a tudi l. 1879. je veliko vsled potresa trpelo.

Po svetu.

Pisatelj Jan Lier umrl. Kakor poročajo češki listi, je umrl v Pragi priznani češki pisatelj Jan Lier.

Poslednja volja plemenitega moža. »Narodni Politika« poroča: Na Kraljevih Vinogradih je umrl meseca maja t. l. krznarski mojster Emanuel Vokurka. Zadel ga je kap na njegovem stanovanju, kjer je tiho in skromno živel poslednje dni svojega življenja. Umrl je, da ni nihče vedel, šele čez nekaj dni se je zvedelo za njegovo smrt. Ko se je njegova ostalina pregledovala, se je pokazalo, da je bil preprosti, tiho živeči mož bivši praški obrtnik, širši javnosti skoraj neznana oseba, človek dobrega plemenitega srca. V svoji poslednji volji, napisani pred letom dni, je volil vse svoje skoraj pristradane prihranke v znesku 25.000 K Žavodu slepih deklic na Kampi. — Kako lep, neminljiv pomnik si je postavil plemeniti mož v srcih češkega naroda!

Otroci in vojska. Dunajski časopis »Abend« piše: Niti misliti si ne moremo, kako stradajo v današnjih dneh otroci siromašnih staršev. Očetje ginejo polagoma na bojnih poljanah ali pa se vračajo k svojem kot bolniki in pohabljeni. Zdej je vse na materinih ramah; delati morajo po 12 ur na dan pri poulični železnici, v tvornici ali pa šivajo pri šiviljah po zahtolih izbah, da si zaslužijo za troho kave, sladkorja in zelenjave. Staršev torej ni doma. Otroci pa rastejo in stradajo. Prosto se potikajo po ulicah in parkih in kradejo, kjer najdejo kaj za pod zob. Kakor tropa lačnih volkov se klatijo po mestu in izmikajo, kar dosežejo. Dva dekca sta ukradla branjevki tri četrti kg moke, pa sta si sama skuhala večerjo. Stiranajstletna deklica, še otrok, ki že hodi v tvornico, je iztrgala detetu kos kruha — lačna sem bila, je rekla. Dečki kradejo po prodajalnicah marmelado, konserve, in ko bi kvišku pogledal, ti izginejo izpred oči. Drugi zopet kradejo vreče in perilo, kradejo svojim delodajalcem dele pohištva, da pridejo do drobiža, za katerega si kupijo kaj za prazen želodec. Ko bomo premišljevali in presoiali ta tako resen pojav: otroci so ljudje. Te drobne deklice in ti mali dečki, ki kradejo danes iz prirojene telesne potrebe, bodo zrastle v nekaj letih v moze in žene in ne bodo opustili svoje tatinske navade, v katero so bili prisiljeni kakor drobna, nedolžna deca.

Nevarnosti v tvornicah za strelivo. Eksplozija v municijski tvornici v Bolevku je dala povod k jako aktualnemu članku dr. Adolfa Kösterja, vojnega poročevalca nemških listov, v katerih je opisan obisk v frankobrodski tvornici za naboje. Dr. Köster razume dobro na človeško življenje prežee smrtne nevarnosti. »Delo v tvornicah za strelivo ni težko. A kljub temu je to delo delo na življenje in smrt. Nele za mlado dekle, ki siplje smodnik v naboje, temveč za vse, ki sedijo v tej dvorani. Saj je pa to tudi poslednje delo, preden zapusti dovršen naboj tvornico. Njegovi kanalčki se napolnjujejo z razstrelivno snovjo — jako trdno in užigalo se zapre z medenim obročem. To delo je smrtnonevarno. Zato sedi dekletce včasih proč od drugih. S svojo pinceto manipulira povsem sigurno in mirno. A je vendar njeno življenje stalno v smrtni nevarnosti. Videl sem tvornice za naboje — piše avtor — kjer moški ali ženske sedijo za visokimi železnimi deskami in pri tem v oklepni stolpih, da bi pri nezgodi ne prišlo z njih življenjem še drugih življenj v nevarnost. Seveda se je naredilo vse, kar je v človeški moči, da bi se na minimum zmanjšala nevarnost. Izdelovanje nabojev se je preneslo iz mest na deželo. Izdale so se najostreje odredbe. Ali eksploziji ni mogoče onemogočiti. In poleg lahkomišelnosti povzroči eksplozijo tudi nesrečen slučaj na fronti in v zaledju. Evo vam deklice, ki tamle sama sedi, glejte oni rumeni prah na laseh, na licu in obleki, dekle staro komaj 20 let, plavalaslo, slabotno, v rdeči jopi. Glejte, kako samozavestno tlači v naboj rumenozeleni prah. Morda že leži na njeni mizi zrnce, ki zdajzdej požene vso tvornico v zrak. Ali dekle dela mirno dalje...«

Pošteno dekle,

izučena kuharica, išče službo v župnišču na deželi. Razume se prav dobro na vse gospodinjstvo. — Prijazne ponudbe prosil pod šifro »Poštenost 1402 na upravo Slovenca«.

Fran Marolt, Ljubljana, 800
Slovenske vojaške narodne pesmi
za K 1-50 ali K 1-80 se še dobe. Po pošti
20 v več. Najlepše darilo!

Plemenske prašičke

čistokrvne nemške žlahtne pasme
2 do 6 mesecev stare, in

plemenske bike

pingavske pasme ima na prodaj
graščina Križ pri Kamniku.

Prodajalka

v večjo trgovino na deželi, zmožna
slovenskega in nemškega jezika se
tako sprejme. Vajene strojepisja
imajo prednost. Ponudbe pod šifro
»Prodajalka 1429« sprejema uprava
Slovenca. 1429

Proda se nov

pianino

Ogleda se lahko: Ulica Stare pravde 1.

Mlado in pošteno

dekle

za vsa domača dela, ki mora biti zmožna
tudi nemškega jezika, se takoj sprejme.
— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v
trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska
cesta št. 12.

Naprodaj je

krava s teletom

dobra mlekarica, sposobna tudi za
vožnjo in oranje. Več se poizve:
Selo 47, pošta Moste pri Ljubljani.

Sprejme se zdrava, skušena in marljiva

vzgojiteljica

event, učiteljica k dvema dečkoma v starosti 5
in 6 let, popolnoma vešča slovenskega in nemškega jezika v govoru in podučevanju, z vso oskrbo v hiši. — Ponudbe se prosil na upravo Slovenca pod šifro »Na deželo« 1404 z navedbo plače, referenc in vpslati prepise spriceval.

Pri pomanjkanju mleka in sladkorja!

Sladni čaj znamka Sladin

je najbolj zdrava in tudi najcenejša

hrana za dojenčke.

Dobi se pri lekarnarju Trnkoczyju v Ljubljani zraven rotovža. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: Schönbrunnstrasse 109, Josefstadtstrasse 25, Radekyplatz 4; v Gradcu: Sackstrasse 4. 37

Učenko

poštenih starišev, krepko in zdravo
sprejme takoj trgovina »JOSIP
KRANJC« Loka pri Zidanem
mostu. 1414

Ria-Balsam.

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi.

Cena ločku z jamstvenim pismom

K 1-75, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Stotine zahvalnic in priznanj. Kameny, Kaschau (Kassa) L, poštni predal 12/306 Ogrsko. 1042

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.

— Vpraša se med 10.—11. uro dopoldne v trgovini K. Čamerlik & Ko., Dunajska cesta št. 12.